ponat ſe cū expoliatis. Qđ ſi nullā pñt inuenire miſericor-diam apud eos abſq3 dilatiōe tunc tenet̃ ſatiſfacere: vel bo-nis cedere: quia peccator ſem per eſt in mora. ff. de ɔdi. fur. l. in re furtiua. extra de ſimo. c. cum in eccleſie. Multi te-nent dictum precedens tanq̄ equum. ſ. q tenent ſoluere q̄tum poſſunt retēta ſibi victa commoda ar. d. cō. di. v. c. diſ-cipulos extra de fur. c. ſi quis Sed archi. contra ſuper ver-bo reddere eiuſdem. c. τ ibi dicit q ſtati3 deb3 reddere to tū quod poteſt: allegās Tho. ſcđa ſcđe. q. lxij. qui dicit q ſta tim eſt fienda reſtitutio. Di-ctum tamen Tho. poteſt dici non eē ɔtra: ſi ſane intelligat̃ vt infra dicet̃. ¶ Sed in qua da3 ſumma dicit̃ q qui habēt reſtituere vſuras τ male ab-lata: τ proponūt firmiter red dere: τ non poſſunt ſtatim: q2 nolunt cum familia egere vl' mendicare: τ tñ incipiūt iuxta poſſe ſatiſfacere: vtrum tales poſſint abſolui τ cōmūicare. Rñdetur: aut ſciunt perſōas certas: aut nō. Si ſciūt ipi ha bentes male ablata: τ ipi etiā quibus debent̃ hmōi volunt: tutum eſt q de conſcientia eo rum ſtent ad terminum τ vo luntatem. Si vero tales neſ-ciunt damna ſibi data: τ reue latio poſſ3 eſſe periculoſa illis qui volunt reſtituere: tūc nō eſt reuelandum illis: ſed pre-ſumendum q confeſſor cauſā illorum vtiliter agat: τ confi-tens intendat τ promittat ſa-tiſfacere q̄ cito poteſt: quia hic habet locum ratihabitio d̄ bono τ equo: τ tunc confitēs abſolui τ communicare poteſt quia eſt in via ſalutis. Si ve-ro omnino neſciant perſone quibus eſt reſtitutio fienda: tunc eſt libere in poteſtate p̄-lati vel diſcreti confeſſoris da re: τ conſtituere terminu3 cō fitenti: ſicut viderit neceſſita-tem τ contritionem eius' et voluntatem promptam reſti-tuendi: τ infra iſtum terminū talis poteſt abſolui τ commu nicari. Item vbi maior eſt cō tritio: ibi maior miſericordia τ venia eſt fienda τ remiſſio. Et quia totus mundus fere eſt inuolutus in rapinis: ſic ꝑ poſſe tuo curre per medium: ne nimia ſecuritas vel remiſ-ſio perire faciat: quos diſcre-ta equitas poterat reuocare.

Itē ſemꝑ iniurians: ⁊ ſpoliās vel complices eorum: debent humiliter poſtulare veniā ab eis quos offenderunt: ne illi remaneant in rancore ⁊ mala voluntate. ¶Quid autē de-beat facere vxor ⁊ familia rap torꝭ ⁊ vſurarij ⁊ huiuſmodi: qui non habeant niſi de obli-gatis reſtitutioni. habes in. ij par. ſum. ti. j. c. xij. in fine.

¶Nota ꝙ Ray. ⁊ Hoſti. cir ca iſtam materiam reſtitutio-nis dicunt. Hoc notēt ſacer-dotes ⁊ retineant: ꝙ ſcđm ꝙ maior vel minor fuerit fraus vel dolus vel violentia maior vel minor debet eſſe diſcretio iudicātis: ⁊ ſm hoc in vſuris que fiunt in depoſitis vt di-ctum eſt in ſecūda parte ſum-me ti. primo. c. de vſura: que omnino ſunt reſtituende. Ta men quia minor eſt ibi violē-tia ꝙ̄ in ceteris: poterit confeſ ſor: etiam cum ſcitur perſona cui fienda eſt reſtitutio: ma-gis moderare tempus reſti-tuendi retenta ſibi vita com-moda ⁊ familie ſue. ¶Qui-dam circa materiam iſtam di-cunt ⁊ meo iudicio ſatis rōna biliter: ꝙ in certis caſibꝰ non tenet̄ q̇s ad ſtatim reſtituen-dum actualiter: etiam ſi habꝫ modum aliqualem ad reſtitu endum: ⁊ ab eo cui tenet̄ in-uenire non poſſit nec dilatio-nem nec remiſſionem: ſ ſubi taꝫ velit fieri ſibi reſtitutiōeꝫ q̄n videlicet ex reſtitutiōe ſta tim vel ſtatim reſtituendo: ſe queret̄ inde euidens vel pro-babile damnum ſpirituale vł temporale notabile ipſius re ſtituentis: vel aliorum qđ pre ponderaret damno eius q̇ de bet habere ex carentia illius rei. ¶Poteſt autem tale dā-num eſſe triplex: ſcilicet peri-culum mortis: infamie grauiſ ſeu ſcandalum notabile: vel damnum ⁊ periculum proba-bile mortalis culpe. Ratio āt huiuſmodi eſt ꝙ ſcilicet talis reſtitutio poſſit differri: quia ſecundum Sco. in. iiij. di. xv. ar. iiij. creditor: id eſt qui de-bet habere: magis debet vel-le in huiuſmōi caſibus: vt ma ximū incommodum ſeu dam num eius qui habet reſtitue-re euitetur in modica reſtitu tionis dilatione: ꝙ̄ ſuum mo-dicum incommodum vel dā-num ex carentia ad tempus ſue rei. ¶Et ſi obijciatur ꝙ reſtituere eſt actus negatiui

preceptí: quia reducit̕ ſeu explicatur per hoc quod eſt non retinere alienum: ſed preceptum negatiuum obligat ſemper ⁊ ad ſemper. Reſpondetur ſcd̄m Sco. vbi ſupra ꝙ alienum iniuſte ⁊ inuito domino retinere ſimpliciter prohibetur: ꝓpterea ſemper ⁊ ad ſemper iſto modo neceſſe eſt ſaluti alienum non retinere. Sed quando quis habet voluntatem ⁊ propoſitum reſtituendi alienum pro tempore oportuno: ex tunc tenetur domino rei volēte ideſt velle debente. Vult autem hoc dominus rei: ⁊ ſi non actu ⁊ licite: tamen actu debito ⁊ honeſto quia velle debet dominus ꝙ qui ſuum habet: retineat quouſqꝫ potuerit oportune reddere. Et ſi dicas: dominus rei hoc agit inuite: quia non vult ꝙ per ꝗ̄tumcūqꝫ tempus ſuum retineatur. Dicendum ſecundum Sco. vbi ſupra ꝙ domino etiam inordinate volente ſtatim rehabere ſuum: ⁊ ꝑ conſequens contra rectam rationem nolente proximuꝫ retinere ſuum: tunc tenens nō eſt detentor iniuſtus. Nam ⁊ depoſitum debet redditione ſtrictiſſima reddi: cum repetitur: vt. C. depoſiti. l. ſi. tamē inuito domino: voluntate inordinata cum repetit: vt cum eo malum faciat ſibi vel alteri: poteſt retineri. Et Augu. dicit ꝙ multa bona preſtant̕ inuitis: dum eorum potius vtilitati quam voluntati conſulitur. di. lv. q. c. Et qui emendat: ⁊ exemplum ponit. xxiij. q. iiij. c. Ipſa picta. de eo. ſcilicet qui contra voluntatem ſuam extrahitur de domo ruitura: quod laudabiliter fit.

¶ Eſt ergo vnus caſus cum imminet ex huiuſmodi reſtitutione ſubdita periculum dāni incomparabiliter preualētis damno quod inde habet creditor ex carētia rei ſue: puta cum ipſe creditor impugnaret bonum commune: ⁊ habendo illam rem ſeu pecuniam quam quis de ſuo retinet magis poſſet impugnare et preualere contra bonum cōmune. Nam tunc ſcd̄m Ricar. in. iiij. di. ar. iiij. q. iij. ad tertium argumentum: nō tenetur illud reſtituere illi: ſed fideliter reſeruare vt reſtituat ſibi vl' heredibus ſuis: qn̄ hoc fieri poterit ſine ꝑiudicio

boni cõis: vł depoſitare illõ or dmando ⁊ ꝓuidendo ꝙ tẽpo re ſuo reſtituat. Idem videt dicendũ: cum q̃s male vteret re ſua rehabita puta gladio ad occidendũ ſe vł aliũ vł hmõi. Idem videt dicendum cũ ex ſubita reſtitutiõe: ille q̃ reſti tueret rẽ ablatã per furtũ vł aliud vitiũ detegeret: ⁊ inde i famaret: cum fama ſit q̃d no tabilius ſubſtantia tempora li. Unde grauius reputat pec catum detractionis: ꝙ furti ce teris pauperibus ſm Tho. ſe cũda ſe. q. lxxiij. ar. iij. ⁊. vj. q j. c. Deteriores. Cum ergo q̃ libet debeat prouidere cõſer uationi fame ſue: ar. xij. q. j. c. nolo. poteſt talis differre re ſtitutionem vſq; ad tempus quo non deprehendatur i cri mine ⁊ infamet: ſi aliter ꝓui deri nõ pt. Idẽ dicẽdũ ẽ cum id q̃d dz reſtitui nõ poſſit re ſtitui niſi faciẽdo magnas ex pẽſas admittẽdũ ſibi: q: in re motis ẽ creditor. Tũc. n. q̃d a gẽdũ: hẽs hic ſupra ẽt in eodẽ tractatu. c. iij. Et idẽ dicendũ qñ mulier hz filiũ ꝑ adulteri um neſciẽte viro: vł ſuppoſu it ſibi alienũ ꝑtũ: q̃ nutrit de bonis viri: vł ẽt heres dimit tit vt propri⁹ fili⁹: cum teneat mr̄ talis de omnibus bonis q̃ percipit filius ille. ſ. putatiui p̃ris. Non tamen dz reuelare factũ: qñ ex hoc ſequeret vel ſequi probabiliter poſſ; mors ſua vł prolis talis: vł etiã; no tabilis infamia ſeu alia grauia ſcandala ſm Ray. le. ij. c. de raptoribus: ⁊ Jo. neapoli. in quolibet. de quo habes hic ſu pra plene co. ibi vide. ¶ Ali⁹ caſus eſt quando ex hmõi re ſtitutione ſubita poſſ; ſequi mors ſpiritualis: ſeu peccatũ mortale probabiliter in reſti tuente vel familia ei⁹: puta re ſtituẽdo q̃ hz aliena: ad tãtam venit paꝑtatẽ vel miſeriã ꝙ nõ põt viuere: vel prouidere filijs ſuis de victu ⁊ veſtitu: ⁊ cũ ſint alicuius notabilis cõ ditionis mẽdicare nimis eru beſcunt: ab amicis ad ſufficiẽ tiam non inueniunt. labora re neſciunt vel non poſſunt: quia paruuli vel infirmi: ⁊ ſic reſtituendo exponit periculo ipſe cũ familia ſua furandi vel proſtituẽdi alias: vel deſpatio nis: vbi retinẽdo q̃d hz alienũ cum ipſo ⁊ induſtria ſua pro uidet ⁊ ꝑce ſibi ⁊ familie ſue ⁊ diſponitur ad ſatiſfacien

ſum paulatim. ¶ Hoc ſentire videt Sco. in.iiij.vbi ſupra. Hē.i quolibz.vj.q.xxiiij Et idē videt dicēdū cū q̄s hz inſtrumēta artis ſue vnde ex labore ſuo gubernat ſe ꝛ ſuos:ꝛ vēdēdo vel tradendo ea vt reſtituat ſuis creditoribus nō poterit laborare ꝛ inde lucrari:puta libros quo ad iuriſperitos ꝛ medicos: ferramenta quo ad artifices. Laborando aūt cū predictis: vltra ſuſtentatiōem ſuam poterit in futurum paulatim ſatiſfacere Nec credo eſſe contra hoc qđ dicit Tho.ſecunda ſecūde. q. lxij.ſ.ꝙ ſtatim reſtituendum eſt alienum ſimpliciter. Non enim ita amare verba accipiēda ſunt dicit lex:ſed ciuiliter. Et i ſacra ſcriptura ſtatim dicitur fieri: quod in prolixo tēpore: vt patet Malachi. iij. Statim veniet ad templum ꝛc.ꝛ precipue cuz ex cauſa ita vrgēti differt vt dictū ē. Pōt etiā multipliciter capi in iure ꝛ nō ſolū pro potētia facti:ſed iuris ꝛ cōmoditatis: vt pz.xxij q.ij.c.faciat:i glo Hec tn̄ nō ſunt predicanda ne paret via detentioni alienoꝛuz ad quod nimis perſone ſunt inclinate ſed cum magna diſcretiōe in confeſſione ꝛ conſilijs tractanda:ꝛ cum multis circūſtantijs conſideranda que honeſtent factum. Ad hoc etiaz facit qđ dicit Jo.neapoli.in quolibeto ix.q.xxij.ꝛ Richar.in.iiij. ꝛ Pe.de palu. ¶ Item potenti reſtituere male ablata ſtatim:vtrum ſufficiat relinquere in teſtamento vel inſtrumento ꝙ heredes reſtituant. Rn̄det ad hec Jo. neapoli.i ix.quolibet.q.xxij. ꝙ hoc ſufficit in duobus caſibus tantū ¶ Primus eſt quādo habēs male ablata:credit vere ꝛ pro certo vel quaſi pro certo ꝙ talis retentio non ſit contra voluntatem domini. Talis eniz retentio non eſt iniurioſa vel iniuſta. Nullus enim patitur iniuſticiam volens:vt dicit.v. Ethicoꝛum. ¶ Secund⁹ caſus eſt quando talis retentio rei aliene eſt contra voluntatem domini ſed inoꝛdinatam: puta cum non redditur gladius furioſo cum reperit ipſum in furia. Hoc enim iuſte fit: vt.xxij.q.ij.c.Ne quis. ꝛ ſimiliter hoc eſt quando vult rem ſuam ſtatim habere:quā retinēs non poteſt dare ſine

notabili dãno ſuo: ꝛ econtra ille cuius eſt poteſt ſine dam-no ꝛ incõmodo carere ad tempus. Extra iſtos caſus nõ ſufficit ad ſalutem niſi ſtatim reſtituat. ¶Ratio eſt quia de neceſſitate ſalutis eſt vitare peccatum moꝛtale: ſed non ſoluꝫ auferre alienum: ſed etiaꝫ detentio rei aliene extra pꝛedictos caſus eſt moꝛtale: qꝛ contra iuſticiam cum faciat iniuriam pꝛoximo: ꝛ hoc cuꝫ poteſt reſtituere. Unde non ſufficit ad ſalutem tali relinquere in inſtrumento: vel per teſtamẽtum ꝙ heredes reſtituant: ſꝫ de neceſſitate ſalutis eſt ſtatim reſtituere ſi poteſt. Sed ſi ille cuius eſt res vel cui obligatur: non poteſt illa re carere ſine incommodo ſuo etiam ad tempus: opoꝛtet ꝙ reſtituat etiam cum magno incõmodo ſuo: nec ſufficeret dimittere per teſtamentum. ¶Tercius caſus excuſans a reſtitutione ſubita eſt: cum ex hoc iminerer periculuꝫ moꝛtis coꝛpoꝛalis. ¶Et nota ſcd̃m ¶Ricar. in. iiij. di. xv. ꝙ ſi ille qui damnuꝫ intulit habet aliquid vltra neceſſitarem ſuſtentationis nature [ꝗuis ſibi neceſſarium ad victum ſecundum decentiam ſue perſone] reſtituere tenetur. ¶Non enim licitũ eſt de alieno viuere cuꝫ ſeculari honoꝛe. Si autẽ nõ habet niſi neceſſaria ad ſuſtẽtationem nature: tunc ſubdiſtinguenduꝫ eſt: quia aut iſte qui eſt paſſus damnum nõ indiget ad ſuſtentationem nature: eo quod ab eo ablatũ eſt ꝛ tunc ille qui abſtulit poteſt retinere: ꝛ reſtituere non tenet̃ quia ex iure nature licitus eſt vnicuiqꝫ vſus poſſeſſionis neceſſarie a ſuſtentatione nature. Extrema enim neceſſitas facit oïa coïa. ff. ad legem rhodiam de iactu. l. ij. §. pꝛimo cũ ſi. eadem in tex. ꝛ glo. Aut indiget ad ſuſtentationem nature eo ꝙ ablatum eſt: ꝛ tunc ſubdiſtinguo: quia aut prim⁹ ideſt dominus ipſius rei indiget iſta re ad ſuſtentationem ſue nature: pꝛiuſꝙ̃ fuit neceſſaria ad ſuſtentationem nature illius qui abſtulit: aut eodẽ tempoꝛe vterqꝫ indigens factus eſt iſta re ad ſuſtentationem ſue nature: aut iſte ꝗ abſtulit factus eſt indigens re iſta ad ſuſtentationem ſue nature pꝛiuſꝙ̃ iſte a quo ablata

ẽ. Primo modo et ſecundo poteſt dici ſine preiudicio: ꝙ iſte qui abſtulit rem iſtam te neatur reſtituere illi a quo abſtulit: quia nunquam fuit res illius qui eam abſtulit: ſ; ſemper remanſit iſtius de ſu re. ¶ Poſtquam enim ſum in ſtatu in quo res mea neceſ ſaria eſt mihi ad ſuſtentatio= nem nature: non poteſt fie= ri alterius me contradicen= te. Si tertio modo: tunc ille qui abſtulit reſtituere non te netur: quia ab iſto tempore quo facta ẽ neceſſaria ſibi ad ſuſtentationem nature [cum tunc illi a quo ablata eſt non eſſet neceſſaria] acquiſitum fuit ius in illa re illi qui abſtu lit. Et ideo quamuis damnu; paſſus: veniat poſtea ad ſta= tum in quo res ſibi ablata eſ= ſet ſibi neceſſaria ad ſuſten= tationem nature: non prop= ter hoc habet maius ius in iſta re ꝙ̄ iſte qui eam abſtu= lit. niſi iſte qui ea; abſtulit de ueniſſet ad ſtatum in quo am plius res iſta non eſſet ſibi neceſſaria ad ſuſtentationem nature. ¶ Idem Pe. de palu. in. iiij. ⁊ Sco. in. iiij. di= ſtin. xv. arti. iiij. ad argumen= ta: Ex predictis horum pa= tet: ꝙ tales qui habent reſti= tuere: et ſi retineant ſibi quo dammodo neceſſaria ad ſu= ſtentationem ſui et familie: ad vitandum multa pericula anime et corporis que veri= ſimiliter ſequi poſſent bonis ſuis cedendo: ⁊ omnibus ſe expoliando pro reſtitutione fienda [quod forte tutius eſ= ſet reſtituere ⁊ in deo con= fidere etiam ſi oportet men= dicare ſcd̃m Ray.] ad hoc nõ videntur teneri de neceſſi= tate ſalutis. Tamen non de= bent tales ita laute viuere et pompoſe veſtiri cum familijs ⁊ filias ſuas cum magnis do tibus nuptui tradere: ſicut ſi non eſſent obligati reſtituti= oni: ſed parce viuere. Et par uas dotes tradere. Et ſi non poſſunt nobili vel mercato= ri nuptui dare debent arti= ci et plebeo tradere et alia ſu perflua reſecare. ¶ Cum multa ergo prudentia hoc ne negocium agendum eſt. Cum efficaciter videntur fa= cere quod poſſunt ad reſti= tuendum: et in alijs ſe bene habere cum timore dei: cre= do ꝙ poſſunt abſolui ⁊ cõmu

nicari. ¶ Qui āt ⁊ de eo qđ
poſſunt ſemper procraſtināt
⁊ annuatim reperiunt̄ ꝑmit-
tere confeſſoribus reſtitutio-
nē facere ⁊ poſtea nō faciunt:
nō vident̄ abſoluēdi: niſi pri⁹
faciant vt diſponāt efficaciter
negocium vt habeat executio
nem: ⁊ multo minus ei ꝑmit-
ti debꝫ cōio ſumi: q̄ntum dico
ſpectat ad conſilium confeſſo-
ris. Nam quantum ad facer-
dotem qui habꝫ communica-
re: cum ille ſe in manifeſto ad
hoc ingerit: quid iuris: habes
ſupra in. iij. parte de bonitate
confeſſoris fo. xxviij. co. ¶ De
vſurarijs autē manifeſtis quo
modo agendum ſit cuꝫ eis in
reſtitutione ⁊ collatiōe ſacra-
mentorum habes in. ij. par.
ſum. ti. j. c. x. ⁊ Pe. de pal. in
iiij. di. xv. q. ij. ar. vj. de vſur.
Poſſent etiā tales petere re
miſſiōem a creditorib⁹ quā ſi
ſine fraude ⁊ ſpōte obtinent:
nō ipis ampli⁹ obligant̄: nec
etiāꝫ pauperibus illa remiſſa
eis dare tenent̄. Non tamen
decens eſſꝫ vt diues a paupe-
re ⁊ ingēs paꝝ a mīrū indigē
te peteret remiſſionē. ¶ Que
rit: vtrum epiſcopus elapſis
xxx. vel. xl. annis poſſit age-
re contra heredes vel poſſeſ-
ſores bonorum quondam illi⁹
qui in teſtamēto reliquit mil-
le libras ſoluēdas nomine vſu
rarum incertarum: cum de ex
torſione dictarum vſurarum
non appareat niſi per confeſ-
ſionē dicti teſtatoris. Rñdet
Lau. de ridol. in tractatu de
vſuris poſt fed eri. q̄ cū actio
que cōpetit ex teſtamēto: vel
condicio que competit epiſco-
po ꝑ. l. Nulli ⁊. l. ſi q̇s ad de-
clinandā ſunt ꝑſonales: ⁊ ſpa-
cio. xxx. annoꝝ claudant̄: per
conſequens. C. de p̄ſcrip. xxx
vel. xl. annoꝝ: ideo ꝯtra here
des bona fide poſſidentes [q̄
ſemꝑ preſumitur] non cōpe-
tit actio ad dictas mille libras
niſi probaretur heredem ma
lam fidem habuiſſe: ⁊ ſciuiſſe
viciū ⁊ crimē defuncti: quo ca
ſu dꝫ intelligi. c. Cū nos cuꝫ
ſi. extra de vſuris. Et idem ſi
de extorſione appareat ꝑ ali-
ud q̄ ꝑ teſtamētū. ¶ Quo āt
ad poſſeſſores bonoꝝ in quos
per teſtatorem vel eius here-
dem bona ſunt alienata: non
eſt aliquod dubiuꝫ ſi poſſide-
rūt ſpacio. x. annoꝝ: q2 actio ꝑ
ſonalis non cōpetit ꝯtra ſuc-
ceſſorem ſingularem: vt. l. j. §

Si heres.ff. ad trebel. Nec ob.primo dicta.ſ. actiões epo ꝯpetẽtes durãt.iiij.annis: qꝛ intelligit hoc de actiõib⁹ ꝯpetentibus epiſcopatui vl eccleſiis collegiatis:ſ hic nõ cõpetit actio epo vt epo:ſ vt icono mo ⁊ adminiſtratori bonorũ pauper. ¶Querit vt quid ſi premiſſo generali edicto:ꝙ quicunqȝ dederit vſurarum nomine aliquid tali:veniat infra tot dies.⁊c. Si nemo veniat nec etiam aliquas vſuras certas vſurarius aſſignauerit infra terminum ſibi ad id ſtatutum: lataqȝ eſt ſententia per epiſcopum declarans illas eẽ incertas:vtrum vſurarius ſit tutus ſi poſtea appareant ꝑſone certe:quibus eſt reſtitutio fienda. Federi.de ſenis ſẽtit ꝙ ſic etiam quo ad illos: q̃ tunc erant extra dioceſim. Fatetur tamen ꝙ talibus cõpetit remedium contra epm vl paupes. Sȝ cogita dicit Lau. de Ridol.in q.cix. an ſit verũ Et contrarium practicat:quãdo nõ eſt determinatũ ꝙ oia veniant ſub noie incertorum hoc eſt quando non ſit taxatio vere ⁊ ſcdm quantitatem ad quam aſcendunt: ſ minor ⁊ ſcdm qd inter eos conuẽtũ eſt:⁊ de hoc iudici [pro cuius ſententia alio non dato preſumitur] conſtat legitime. An autem talis practica ſit iuris conſona: tu ipſe vide. Prompti ſunt tamen epiſcopi ad ei⁹ obſeruationem: quia pro ſeipſis incerta iburſant:nec ad illorũ volũt reſtitutionẽ venire vel teneri: ſ ſit certa taxatio ſm quod moris ẽ:q̃ tamen an poſſit de iure fieri: videndũ ẽ ¶Querit etiam Archi. xiiij. q.vj.c.ſi res: ꝙ ſi q̃s decedẽs relinquat ſibi heredem ex teſtamẽto vel ab inteſtato: ⁊ ordinauit quendã executorẽ tm̃ ad emẽdãdũ ſua foris facta: q̃ decedens tempore mortis ſue creditoribus tenebatur: ⁊ iã termini ſolutionis ſue ſluxerant. Dicit reſpondeo ꝙ iſte executor debita huiuſmõi ſoluere tenetur:⁊ poteſt conueniri:qꝛ elapſis terminis ſolutionis.defunctus cepit iniuriari creditoribus in non ſoluendo. Ex precepto autem domini:eſt ſolutio facienda. ar. xj. q.j.c.magnum.xxiij. q. vltima.c.Tributum: quia peccat in termino non ſoluendo:tuȝ quia frangit promiſſuȝ: extra

de pac. c. j. ꝛ. iiij. tū q̄ illo elap
ſo: inuito domino detinet alie
num. ff. de excep. doli. l. ij. §.
circa. Et hoc tenēt q̄dā. ſ. vt
noīe furis ꝯtineāt: hoc cāu de
bita: quoꝝ t̄min⁹ ſolutiōis tp̄e
mortis elapſus erat: ꝛ pro ill'
agi poſſit. Secus de debitis:
quorum terminus non adue-
nerat. Et ita notat Spec. in
rubrica: qualiter ſcripta in iu-
dicio proferatur. §. Nunc ve-
ro. ¶ De eo vero demum cui
datum eſt aliquid per errorē:
dicit Jo. de rip. in tractatu de
contractibus: ꝙ in tali datio-
ne: aut eſt error perſone: vel
fortune: vel alterius conditio
nis appoſite. Si primo mo-
do: puta intendo dare petro ꝛ
do martino: tūc martin⁹ tene
tur acceptum reſtituere: vel
danti vel illi cui intendebat
dare: ar. xxix. q. j. §. j. Si ve-
ro error fortune: puta intēdo
tibi dare vt pauperi: ꝛ tu es
diues: dicitur ꝙ ſic acceptum
tenetur reſtituere danti: vl' a-
licui pauperi: niſi recipiens
interim effectus fuiſſet pau-
per. Si vero ſit error alicu-
ius alterius conditionis: pu-
ta credo te ſanctum cum tu
non ſis: ꝛ ideo dono tibi: vel
credo te celebraturum miſſas
ꝛ ideo do tibi: dicitur ꝙ ſi re-
ceptori conſtat de preciſa intē
tione dantis. ſ. ꝙ alias nō da-
ret niſi iſta conditio ſubeſſet:
talis error obligat ad reſtitu-
endum receptum: aut ad ſuf-
ficienter ſupplendū per ſe vl'
per aliū intentionem dantis:
quoꝝ rō ē: q̄ cū res in iſtum
nō tranſeat niſi comodo quo
vult dans transferre: ſi nō ex
igat conditio in ipſum res nō
transfertur. ¶ Alij autem di
cunt: ꝙ ad talem reſtitutionē
talis error nō obligat: niſi ip-
ſa cōditio circa quā erraꝉ eēt
cauſa motiua ꝛ finalis talis da
tionis. Quod probant per ſi-
mile. Do tibi libras centum:
quia credo te eſſe amicū meū
dato ꝙ accipiens non ſit ami
cus meus: non obligaꝉ ad re-
ſtitutionem. ¶ Si autez ami
citia ſit cauſa propter quā do
tibi centum libras ſcilicet ſi ſis
amicus meus: ꝛ niſi amic⁹
fueris: obligatus es ad reſti-
tutionem. Ex his patz ꝙ que
ſtores ſancti Antonij: vel alij
quicunqz: nullo mō poſſunt
ſibi retinere ea que illis pau-
peribus: vel locis pro quibus
petunt dātur: quia hic eſt er-

ro: perſone. ¶ Ueruntamen q: nullus tenet proprijs ſtipē dijs militare: nec cauſas alio rum agere ad ſuas expenſas dico ꝙ tales poſſūt viuere ſu per queſtus quos faciunt: et poteſt ei moderatū ſalarium dari. || Dec ille. Illa vero q̄ dā- tur eis ex mēdacijs eorū que- ſtorum: videlicet q: aſſerunt ꝙ dicentur multe miſſe ꝑ dā tibus: vel habebunt talez in- dulgentiā: vel abſoluentur a votis eorum: vel a caſibus re- ſeruatis: vel ꝙ fient lectiſter- nia in hoſpitali: de hmōi [pro quibus illi dant alias non da- turi] cum nec talia fiunt: vel vera ſunt: totum eſt rapina: & reſtitui debent dantibus ea: vel pauperibus erogari: ar. xiiij. q. v. c. non ſane.

¶ Explicit tractatus de reſti tutionibus beati Antonini ar- chiepi Florentini ordinis fra- trum predicatorum

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

¶ Incipiūt aliq̄ concluſiões ⁊ deciſiões in foro ɔſciētie: collecte per eundē Reuerēdiſſimū fratrē Antoninū: ordinis fratrū p̄dicatoꝝ: quōdā archiep̄m flo. ad inſtātiā fratris dominici de Cathalonia.

Euerēde p̄r: poſt recōmēdationē i xp̄o ieſu dn̄o nr̄o Recepi lr̄as veſtras a diu cū pluribus inq̄ſitionibus de diuerſis materijs: nūero. lxix. Sꝫ infirmitate longa fatigat⁹ graui ac multiplici occupatiōe: nō valui reſpondere. Sed ⁊ multitudo tāta q̄ſtionū: tediuꝫ pigritie mee nō parum adminiſtrauit: vix videndo q̄n finem attingerē. Non minus vero ignorantia mea nō mihi vſqꝫ quaqꝫ ignota: me retraxit. in balneis vero conſtituto: cum mihi aliqd̄ tempus vacaret: curaui foliūꝫ iſtud implere vt ſatiſfaciam deſiderio vr̄o. Et qꝛ in his nulla eſt auctoritas dicentis: illis adherere ad q̄ ratio prudentie vr̄e inclinat. alia que nō placent dimittite.

¶ Utrum ſcolaris extra ſuaꝫ dioceſim ɔſtitutus tp̄e cōionis: poſſit ɔfiteri: abſolui ⁊ cōmunicare in locis vbi ſe inuenit pro tunc.

Reſpōdeo ergo ordine retrogrado: ad queſita vr̄a. Quantum ad vltimuꝫ dico: q̄ cum nulla conſuetudine introduci poſſit: vt valeat quis alteri confiteri ⁊ abſolui niſi a curato ſuo: vel de licentia ſua expreſſa vel interpretatiua: extra de pe. ⁊ remiſ. li. vj. c. Ois vtriuſqꝫ ſex⁹: idcirco opinor: q̄ peregre cōſtitutus non valeat ɔfiteri nec p̄ ɔn̄s habēs neceſſario ɔfitenda cōicare i paſcha: niſi licentiā habuerit ſup hoc ab eo qui dare poteſt: vel ipe audiens hanc hēat ptāteꝫ ſicut quibuſdam ex priuilegio ɔceſſum eſt: q̄ ex omni dioceſi audire poſſint aduenietes ſimpliciter. Alijs cum limitatione ſcꝫ dummodo non venerint p̄ ciſe ad illam ciuitatem vel patriam hac de cā. ſ. vt ɔfiteanẗ extra ſuam dioceſim. Quā auctoritatem ſic limitata: nr̄i fratres habuerunt a dn̄o martino papa. v. et habent ab eo q̄ nunc viuit ⁊ regnat dn̄o eugenio. ¶ Licentiam auteꝫ interpretatiuā videnẗ habere q̄ de licentia ſuorum curatorum iter aſſumunt; ſicut illi qui de

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

licētia dñi pape vl' ſūmi peni-
tētiarij accedūt ad ſepulchꝛuꝫ
dñi: qo al's nō pñt facere. ſ. ire
illuc ſine icurſiōe excōicatiōis.
Caſus neceſſitatis: ꝛ periculi
moꝛtis ꝓpinq̄: in hoc ſēp ex-
cuſat: qa tūc cuilibꝫ ſacerdo
tilicꝫ audire ꝛ abſoluere nō ta
mē cōicare vel extremā cōfer-
re vnctiōēꝫ quo ad religioſos
Secus quo ad clericos ſecula
res: quibus nō eſt facta illa ꝓ
hibitio fulminatoꝛia. Si tñ eſ
ſet diſcurrēs ex ꝓpoſito per
plures annos vt poſſet iudica
ri vagabundus: poſſet vtiqꝫ ta
lis vt vagabundus vbiqꝫ cōfi-
teri ꝛ cōicare: nō tñ a religio-
ſis quo ad cōmunionē. ¶ Pre
ſuppoſito autem de tali pere-
gre cōſtituto ꝙ nō poſſit ꝯfite
ri ꝛ communicare [ſi hec non
faciat in paſcha qꝛ nō pōt] idē
iuris eſt: ſicut de nō habēte co
piam ſacerdotis: qui non pec-
caret illud omittendo cum nō
poteſt paratus ſupplere defe-
ctum cum pꝛimo poterit. Sꝫ
ſi faciliter potuit pꝛeuidere ta
lem defectum futurū ſibi: tūc
peccauit. Sic a ſimili: iſte cum
non petijt licentiam confiten-
di ꝛ communicandi: vel licēti
am itinerandi qñ potuit: niſi
probabilis ignoꝛantia eū excu
ſaret. Preſuppoſito autē ꝙ ta
lis poſſet confiteri vel ex licen
tia habita expreſſe ſuper hoc:
vel ex ptāte confeſſoꝛis tūc nō
facerē multā difficultatē ꝙ ſu
meret talis communionēꝫ: nō
quidem a religioſis quibꝰ hoc
eſt prohibitum: ſꝫ a clericis ſe-
cularibus qui in hoc exceden-
tes: non incurrunt ſñiam ex-
cōmunicatiōis. Hec vide i. iij.
par. ſ. ti. xvij. c. iij.

¶ Utrum mulier peccet ꝛ in-
currat ſñiam excōicatiōis ꝑcu
tiēs clericū ipam impetente.

Ad penultimū dico: ꝙ cuꝫ
de iure naturali ſit viꝫ vi
repellere: vt di. i. Jus natura
le: cū moderamine tamē incul
pate tutele ſꝫm glo. ſi intendit
mulier hec ſoluꝫ defenſionem
ſue pudicitie: ꝛ caſu cleric' im-
petens moꝛiat': puta irruēs in
gladium quē illa tenet ad ſui
defenſionem: non incidit in ſē
tentiam: nec peccatum incur-
rit. Secus ſi fecit ob vindictā
puta poſt factum: vel ſi exceſ-
ſit moderamen inculpate tute
le: puta cum poſſet clamare vl'
fugere vel alio modo illum re
pellere: fuſte vel gladio eū im-
petijt: nō euitaret moꝛtale nec

excõicationem: etiam mutilando: vel graue vulnus inferendo. Hec in .iij. p. ſ. ti. xxv. c. j.

¶ Utrum religioſi poſſint in extrema neceſſitate ſeculares cõicare ⁊ inungere. ſ. in articulo mortis qñ alij preſbyteri ñ ſunt.

AD .lxvij. iam rñſum eſt in prima. ſ. ꝙ non euitarent religioſi excõicationem miniſtrãtes in extrema neceſſitate eucharistiam ⁊ extremã vnctionem ſine licentia curatorũ etiam ſi deſit alius qui miniſtret: qꝛ ſimpliciter eis prohibetur in clemen. de delic. ⁊ exceſ. prela. c. Religioſi. Nec illa ſunt ſacramenta neceſſitatis vt baptiſmus ⁊ pnĩa: que i his caſibus pñt ab omnibus miniſtrari. ¶ Debetis tñ ſcire ꝙ dominus noſter papa: cõceſſit auctoritatem vicarijs generalibus conuentuum reformatorum nunc nouiter: abſoluendi ſubditos ſuos ab his ſẽtentiis: ſi ſine malicia ⁊ certa ſcientia hec facerent. Hec vide i. iij. par. ſum. ti. xiiij. c. xiiij. §. v.

¶ An dẽat dici offiñ btẽ ỽginis in die aiaꝝ.

AD .lxvj. rñdetur per declarationem factam in quodã capitulo generali: videlicet ꝙ non dicat offiñ btẽ virginis in die animarũ: neqꝫ i vigilia natiuitatis.

¶ Utrꝫ aliq̃ excuſent a ieiunio eccleſie.

AD .lxv. qñ q̃s excuſet a ieiunio: ſatis habetis declaratum in ſummis. Si. n. cultores terrarum vel artifices artium multi laboris nõ pñt minuere opa vl dimittere ſine detrimẽto ſui ſtat⁹ ⁊ familie notabiliter: ⁊ cuꝫ labore quẽ opꝫ tollerare nõ pñt ieiunare ſine periculo veriſimiliter infirmitatis corporalis: videnẽ ſm doctores excuſati tales. Hec vide in. ij. par. ſum. ti. vj. ca. ij. §. v.

¶ Utrꝫ ille q̃ dicit ſe nõ poſſe ieiunare: qꝛ nõ eſt aſſuet⁹ poſſit abſolui.

AD. lxiiij. Si q̃s dicit ſe ñ poſſe ieiunare: ſꝫ nõ vult ſe ad hoc diſpõere ⁊ clare hoc dicit ꝯfeſſori: qꝛ vr̃ ſibi laborioſũ: nõ video qũo poſſit abſolui: cũ nõ ſit parat⁹ obedire mãdatis eccl'ie nec p ꝯñs ꝯtrit⁹. Secus ſi diceret ſe non velle ieiunare: quia credit ſe nõ poſſe ſine incurſiõe infirmitatis

⁊ hoc qꝛ vl' ē debil'; ⁊ sic hꝫ cāꝫ dubitādi; vl' nō ē assuet⁹: ⁊ sibi vr̄ ꝙ mltū dēat nocere ꝯtinua re.xl.dies ⁊ hmōi: tales.n.nō puto oīno repellēdos: ſ exhoꝛtādos vt experiaſ ⁊ incipiant Et si pn̄t bn̄ qdē: si nō pn̄t qꝛ incurrūt aliquā īfirmitatē: habeāt recursū ad ſupiorē si ē timorat⁹: vl' ad ꝯfessorē si ē peritus.

¶ Utrū ornatus viroꝝ ⁊ mulierū sit mortale pctm̄.

AD.lxiij. Circa ornatū vestium ⁊ excessium: ſequestratis his trib⁹ casib⁹: primo cū q̄s vel q̄ ornat se intendēs mouere ad lasciuiā extra statū mr̄imonij: seu ad amorem turpē ⁊ si nō ad actuꝫ. Scdo cū ꝯstituit ibi finē in tali vanitate vel inanigloria inde ſup ra. Tertio ⁊ si sciret inde ex tali ornatu alios scandalizari. i. trahi ad concupiscentiam sui: non curans de salute proximi nō vult omittere etiā si ꝯmode posset: in q̄b⁹ mortale arbitror. In alijs multū hꝫ excusare vel minuere pctm̄ mos patrie: nō solū de cibis ⁊ potibus intelligendum est: qd̄ dicit Augu.di. xlj. quisquis ſcꝫ ꝙ cōformare q̄s se debet morib⁹ cū q̄b⁹ ꝯuersaſ: cū.ſ. non ſm se sūt mala vl' ꝯtra sua veta vl' regulā: ſ ēt de vestibus. vn̄ nō iudicarē tales ornatus excess⁹ vl' ſupfluos de se mortalia: nisi eēt nimis notabilis excessus. Nō aūt credo de facili: in hoc posse dari mensurā Et ideo detestanda sunt ista i ꝑdicatiōib⁹ ⁊ ꝯfessiōib⁹: ⁊ quātum bono mō fieri pōt: resecanda. Non tn̄ illis fienda est ꝯsciētia in hoc de mortali: qꝛ oē qd̄ ē ꝯtra ꝯsciāꝫ edificat ad gehēnā.xxviij.q.j.c.oēs.§.ex his nūc est denegāda absolutio: nec exigenda promissio ad hec dimittēda. Hec diffuse in ij.p.ſ.ti.iiij.c.v.

¶ Utrū ꝑceptū de cōione intelligaſ ꝙ oīno fiat in die pasche ⁊ nō ante nec post sine cā ⁊ licentia.

AD.lxiij.q̄ ē duplex. Quo ad primā partē respōdeo ꝙ cū ꝑceptū determinet diem ſcꝫ pasche.i.dn̄ice resurrectionis ſm doc. solemnes theologos ⁊ canonistas: super illud omnis vtriusqꝫ: de pe.⁊ re.anticipare nō licet: nec ēt ꝓlongare tp̄s nisi de ꝯsilio confessoris per aliquos dies vel hebdomadā cōio differaſ. verum

q̄ꝛ illi tres dies quo ad officiū ſuū ſiſte ꝓ vno cōputāt̄ nō facere vim nec cōdēnarē: q̄ ſcōa vł tertia feria pꝰ diē reſurrectiōis cōionē ipāʒ reciperet. ſimplices ēt q̄ ex doctrina ſuoꝛum p̄latoꝝ: vł p̄dicatoꝝ: vł cōfeſſoꝝ q̄ periti ī hoc eſtimāt̄: ī cena dn̄i vł ſabbō ſcō vł ī paraſceue hoc facerēt: nō cōdēnarē de moꝛtali: q̄uis mihi diſpliceat tal' opinio: ⁊ multo magis hoc ī populis ſeminare ꝑſuadere ꝯriū: ⁊ p̄dicarē quo ad fienda. Audiui tn̄ a fide dignis dn̄m Eugeniū: nō facere difficultatē ſup his q̄ſitꝰ: ēt ī anticipādo infra ebdomadā ſcām ſumēdo. Et ſic facili p̄t ī hoc trāſiri: cū ſm iura ciꝰ ſit interpretari cuiꝰ ē condere ⁊ multo magis diſpēſare. Hec vide in ij. p. ti. ix. c. ix.

¶ Utꝝ p̄ſbyter nō celebrans in die paſche peccet moꝛtal'r.

¶ Ad ſcōaʒ p̄tē: nō celebrans in die reſurrectiōis ex aliq̄ cā ⁊ ſi nō ſufficiēti: ſ3 die ſequēti vn̄ moꝛtale debeat iudicari nō intelligo.

¶ Utꝝ cleric' nō attēdēs mēte ad offm̄ qd̄ dicit: peccet moꝛtaliter.

H D. lxj. ſcʒ circa euagationem mētis in officio: triplicē3 modū dicendi recolo me legiſſe. ¶ Primꝰ ē q̄ attentio actualis in officijs ſit in p̄cepto: ſ3 ca que habent̄ de cele. miſſarū dolentes: vbi p̄cipit̄ q̄ offm̄ nocturnum pariter ⁊ diurnū dicat̄ ſtudioſe ⁊ deuote. Sʒ q̄ꝛ durus eſt hic ſermo: ⁊ vix aliquis pōt audire eū vt impleat nec eſt vere ſimile q̄ eccleſia contra dictū apoſtoli velit ſuis filijs laqueū inijcere. xxvij. q. j. viduas. ¶ Scōs modꝰ dicēdi cōioꝛ ⁊ humanioꝛ ē: q̄ p̄ceptū illiꝰ decretalis: dolentes referat̄ ad integritatem officij ſeu hoꝛarum canonicarum: et nō ad attentionem. Et hoc eliciunt ex modo loquendi. ſ. q̄tum deus dederit ſtudioſe dicat̄ pariter ⁊ deuote. ¶ Tertius modus dicendi qui eſt theologoꝝ beati Tho. in. iiij. di. xv. q. iiij. ar. ij. q. iiij. ⁊. v. ⁊ aliorū: medius eſt inter predictoſ videlʒ q̄ nō req̄rat̄ de neceſſitate actualis attentio: nec ſufficit habitualis ſola quam hʒ q̄ doꝛmit: ſed requiritur ⁊ ſufficit virtualis: que continuat̄ ex primo propoſito cum. ſ. q̄s aliquas diſponit ſe ad dicendum officium cum intentione atten-

dendi: vel ſtatē ſoluēdi debitū
ſuuz.ſ.dicendi offm̄. Et ſi fre-
quēter infra ipm offm̄ diſtra-
hat: nō ſolum imperceptibilr
ſed ēt ex quadam negligentia
dum tn̄ ↄtraria intentio nō in
terueniat.ſ.nullo mō volendi
attendere: ex predictis vos eli
ciatis ↄcluſionem de mortali.
Verū cū q̄s dicendo offm̄ per
magnā partez eius occupat ſe
aliquo exercitio māuali diſtra
ctiuo: nō ſatiſfaciat eccl̄ie pre-
cepto. Idē vr̄ dicēdū de miſſa
niſi ꝙ q2 diuinius ideo maior
attentio. Hec vide in.iij.p.ſū.
ti.xiij.c.iiij.§.viij.

¶ Vtrū iurare p corp9 ꝛ ſāgui
nē xp̄i: ꝛ hmōi ſit mortale.

R D.lx. Circa iuramēta di-
ſtinguendum eſt ſi iurat
quis iniurioſe per mēbra xp̄i
ꝛ ſctōꝝ: vt per culū ꝛ vuluam
ꝛ hoc etiā verꝫ dicendo: morta
liter peccat: pp̄ iniuriā ibi ↄpre
henſā.xxij.q.j. Si q̄s p capil
lum. Si aūt per verba vl' mē
bra honeſta: vt per corpus et
ſanguinem xp̄i ꝛ ſāctoꝝ ꝛ hu
iuſmodi: ſi veruz iurat: ꝫ ex le
uitate q2 ſine vlla neceſſitate n̄
tamen ex contēptu: venialiter
peccat. Sed ſi iurat mendacio
ſe: aduertēs de mēdacio ꝛ d iu
ramento: mortalr peccat ꝙ tn̄-
cūqz neminē ledat: imo etiā ſi
vtilitatē magnā inde ꝓcuret:
ſm btūm tho. ſa ſe. q. xcviij.
ar.iiij.ad.iiij. Et glo. Io.in de-
cretis.xxij.q.ij.c.j. Hec vide ī
ij.p.ſ.ti.x.c.iij.

¶ Vtrū bn̄ficiati teneant diui
dere fructus beneficij: ꝛ q̄b9 ꝛ
quomodo.

R D.lix. De beneficiatis: q2
ſermo eſt grandis ꝛ iter
pretabilis ad dicendū: ↄtradi-
centibus ſibi inuicez dictis ſā
ctorum cum factis beneficiato
rum: breuitati vacans: tn ib9 cō
cluſionibus poſitis: ſequētem
q̄ſtionē ingrediar. ¶ Eſt igit
prima ↄcluſio: ꝙ bn̄ficiatis ex
fructib9 beneficiorū viuere cō
gruit nō tn̄ luxuriari ſm hie-
ro.di.xliiij.§.j. Qui.n.altario
deſeruit: de altario dꝫ viuere.
de iure diuino ꝛ naturali. Re
liquū qd̄ eis ſuperfluit: paupe
ruz eſt: vt in canon̄.xvj.q.j. vl'
pro reparatiōe eccleſie ſue cuꝫ
indiget.xij.q.ij. Quattuor ꝛ i
aliis.c. vel in ornatu modera-
to tn̄ eccl̄ie.xij.q.ij. Aurum ꝛ
c. Glia. ¶ Scd̄a ↄcluſio ē: ꝙ
ſi ↄſanguinei beneficiati ſūt in
digentes etiam extra neceſſi-
tatez extremā: nō erit ↄ: ꝫ ſm

ordinē charitatis vt illꝰ puide at ad exēplū aug⁹.nō tñ ita vt illos diuites faciat: vt docet ā= b:o di.lxxxvj.c. Nō ſatis. Nā ſi de pr̄imonio crucifixi pareti bꝰ ⁊ amicis ſine indigētia do= nat:vl alijs pſonis nō laborā= tibꝰ p eccľia ſua: mortalr pec= cat:q2 qđ paupeꝝ ē rapit: ⁊ in aliquo caſu teneť eccleſie illi ſa tiſfacere: ⁊ ipſe ſi pōt ⁊ illi qui receperūt ſine cā rōnabili vi= delʒ cū ſunt diſtincta deputa= ta ad menſā ſuā: ſeu vitam ab his que dʒ vel clericis ſuis vľ reparatiōi eccľie:vel paupibuſ erogare. De his.n.trib porti onibꝰ teneť vltra pctm̄ ad re= ſtitutiōem: ⁊ qui etiā vt dictū eſt receperūt. Et idem ſi bona eccľie ſue ſint ſimplr commiſ= ſa ſue diſpenſatiōi ſm btm̄ tho mam ſecunda ſecūde.q. cēteſi maoctuageſimaquita: ⁊ alios. ¶ Tertia cōcluſio: q duo bñfi= cia curata ſine diſpenſatiōe pa pe quis tenere non pōt de iu= re cōiter fur eſt ⁊ latro. Et ſi plura curata vel ſimplicia hēt ex diſpenſatione: tenetur face re deſeruire vbi non reſidet p ſufficientem: alr ſibi imputan tur omnia mala que inde ſe= quuntur. Hec vide in.iij.par. ſum.ti.xv.ca.j.in fine: ⁊ in.iij. par. ti.ij.c.v.in fine. Item in ſecunda parte titulo ſecundo: de reſtitu. capitulo quinto in fine.

¶ Utrum clericus vel religio ſus: comedens in. xl. anteq̄ di cat vesperas vel nonam in ieiu nijs eccleſie: peccet mortalr.

Ingreſſus.lviij. eam expe= dio: q tempore quadrage= ſimali veſpere dicantur ante prandium canon inſinuat. de conſecra.di.j. Solent plures Sed quia iſtud loqui videtur de officiatione eccleſiarum: io ſi quis priuatim veſperas di= cat poſt comeſtionem in qua= drageſima: nō condemnarem de mortali: quia non reperio ſcriptum. Nulli tamen conſu= lerem hoc agere quia videtur eſſe de communi more timo= ratorum non prandere ante veſperas dictas. Illud etiam decretum magis ibi ponitur ratione temporis congrui ob ſeruandi in comeſtione ieiu= nij quadrageſimalis: q ratio= ne officij. ¶ Et de nona dicen da ante prandium in ieiunijs eccleſie extra quadrageſimaʒ multo minus: quia nil ſuper hoc reperitur determinatum

¶ Utrum ſecularis: vl' monialis: vl' accolit⁹ dicēs in miſſa epl'am: peccet mortal'r ꝛ ſit irregularis.

Quinquageſimū ſeptimuꝫ eſt de accolitis: monialib⁹ ꝛ laicis dicētib⁹ ī miſſa epiſtolā ſi peccāt. Circa qḋ occurrit mihi tal' rñſio. Dicere: vl' cātare epl'am ī miſſa: nō vr̄ pricipalis act⁹ ſubdiaconat⁹: ſ; ī ppa-rare materiā ɔſecrādā ī vaſis debitis vt pꝫ ex ordinatione. Nec tunicella vr̄ pricipal' veſtiſ ei⁹: ſ; manipul⁹. pp qḋ ī minorib⁹ ɔſtituti ſi dicāt epl'aꝫ ī miſſa ſine manipulo ꝛ p̄paratiōe materie: ꝛ oblatiōem diacono reſeruēt: ſi credo peccare: nec irregularitatē incurrere: ꝛ p̄cipue cū ē de more patrie. Nō tn̄ ſinerē illō agere: qñ p̄ſens eēt aliqs ſubdiacon⁹. Sed miniſtrādo cū oī ea ſolēnitate et ornatu vt ſubdiacon⁹: tūc mortaliter peccat: ꝛ forte irregularitatē icurrit. Allegatiōes dimitto pp breuitatem: ꝛ ne errem in quotatione cum libros nō habeam. Laicus ſimpl'r ſic vt nūc imediate miniſtrāſ: m' tomagis. Sꝫ ēt ſine dicta ſolēnitate nō credo pctm̄ euadere Monial' aūt cū in ꝙtū femina habeat irregularitatem ꝩ papam etiā indiſpenſabilē: nullo mō pōt in miſſa epl'am cantare ſicut nec miniſtrare: al's nō euadit pctm̄ rōne ɔſuetudinis: q̄ ī hac parte poti⁹ corruptela dicenda eſt.

¶ Utꝝ dicere mēdaciū in predicatione ſit mortale.

NŪ. lvj. potius audire vellē ꝙ docere. Nō cēſeo tn̄ reſeram. Or. quia mendacium maxime contrariaſ actui predicationis: per quem fides in ſcripturis ſanctoꝝ fundata: gignitur roboraſ atqꝫ dilataſ: ſicut arguit Aug⁹. di. ix. Si ad ſcripturas. Qḋ ex vno mendacio ēt officioſo qḋ ō ſe minimū eſt: ſi ibi fuerit repertuꝫ: tota nutabit nilqꝫ ea remanebit auctoritatis. Si repto a fidelib⁹ ꝙ mendacia ſtudioſe ibi dicantur: de doctrina fidei occaſionē ſumet: vtrum vera ſit ſcriptura ſācta. ꝛ iō rōe ſcādali qḋ inde ſeq̄ poſſꝫ: ꝛ act⁹ maxime repugnātis: mortale exiſtimo ſi ex deliberatione: nō ſurreptione loquele quis mendaciū dicat predicando ꝙtūcūqꝫ officioſuꝫ. Hec in tertia parte titulo decimo octauo: capitulo iiij.

¶ Utrū peccet mortaliter qui dicit mendacium in ꝯfeſſione.

In confeſſione ꝟo venialiū cum ſm beatum tho. i. iiij di. xv. q. ij. ar. ij. q. iij. ⁊ alios non ſint de neceſſitate confitenda: non credo mortale: ſed graue veniale ⁊ periculoſum: ⁊ multū deteſtabile. Quo āt ad ea que ſūt de neceſſitate cōfitenda vt mortalia: mortalia eſſe per ſe quilibet aduertere poteſt. Et ſic intelligo dicta ſāctorum in hac parte. In ca. āt cū ibi for⁹ exerceaꝛ contentioſus: quodāmō in quo proprie ⁊ principaliter circa criminalia iuriſdictio oñdiꝛ: procedēdo p viā inqſitionis ⁊ accuſatiōis ⁊ hmōi mēdaciū circa hoc: cū legitime quo fuerit interrogat⁹: erit mortale ēt ſi nulli īferaꝛ dāmnū. De leuib⁹ aūt de qb⁹ ēt pr̄familias ⁊ ſeniores ſolēt corrigere: nō vr̄ mendacium in hoc mortale: nec vr̄ platus ad eū intēdere obligare Et idē in iudicio ſeculari vl' eccleſiaſtico.

¶ Utrū cū qs pp negligētiam nō facit pceptū ad qđ teneꝛ illa negligentia ſit ſpēale pctm̄ mortale: diſtinctum a trāſgreſſione precepti.

De lv. interrogetis potius ſpeculatiuiſ vacātes. Ego āt nō abſcōdā ignorātiā meā ⁊ in hac vt docear ipe. Sunt pleraqꝫ pctā: q̄ materialr̄ vel large acceptata in oī actu vitioſo reperiūꝛ: vt ſupbia: inobedientia: igratitudo ⁊ hmōi: ſingula tñ hñt ſuā ſpēm malicie vñ a ceteris diſtiguūꝛ. nec ē icōueniēs pl'a vicia concurrere ad actū vicioſū: ſicut ecōuerſo pl'es ꝟtutes ad actū ꝟtuoſū vna electiue: alia ipatiue: alia ſuffragatiue. Inter illa vr̄ negligētia: vt aliqñ ſit circūſtantia aliqñ ſpēale pctm̄: ꝟbi grā. ſcit aliqs ex precepto eccl'e debere confiteri: cōicare: audire miſſā ⁊ hmōi: intendit nō fare: vl' ñ itēdit ſuare: inobediētiā formalr̄ incurrit. Ali⁹ ſciēſ ſe ad hec obligatū itēdit ſuare: ſ adeo implicat ſe negocijs ſcl'arib⁹ hic añ diſtract ⁊ ſine neceſſitate vrgēte: ꝙ paulatim trāſit tp̄s aptū ⁊ ſic omittit iſte vr̄ materialr̄ inobedientiaꝫ icurrere: ⁊ formalr̄ negligētiam mortalē. In primo āt cāu ē negligētia materialr̄ ꝺ timiditate ex qua incurriꝛ pctm̄. Ex dictis vos trahitis concluſionē. Nimis cito impleam ſo

liij. Hec videm .ij. p. ſ. ti. ix. ca. vij. τ. iiij.

¶ Utrum ars recamātiū τ frappantiū veſtes poſſit ſine pctō mortali exerceri.

Ad queſt. liiij. de polimitarijs τ frappatarijs. Cātat canon de pnia. di. v. falſas. τ. c. negociū: q̄ penitētē opz relinquere artē q̄ ſine pctō exerceri nō pōt. ſ. mortali ſm glo. et doc. vt in plib⁹. Portare autē veſtes polimitas τ lingulatas ſeu varie inciſas: nō video q̄ reſit mortiferū de ſe: cū nō ſit multū laſciuie ꝓuocatiuū: ſed mlto magis fuc⁹: q̄ tn̄ nō ponit̄ de ſca btō tho. ſa ſe. q. c. lxix. ij. ad. ij. mortale: vn̄ nec p cōſequēs indicarē artē illā ſine mortali exercere nō poſſe: nec denegarē obſolutiōem: ſ; monerē ſupfluitates τ vanitates minuēdas. Et q: vanitati pliū mū ſeruit: ſi aliā poſſ; artē facere vn̄ viueret pſuaderē. hec in. ij. p. ſ. ti. j. c. xxiij. §. xiij.

¶ Utrum ſtipēdiarij q̄ ſequūt̄ capitancos cōtra terras eccleſie ſint excōicati.

Quia inuadere τ occupare alienū eſt cōtra ius diuinum τ naturale: cui⁹ ignorātia nemiē excuſat. j. q. iiij. §. vlti. Ideo hn̄tes vſū rationis inuadētes: detinētes: diſcurrētes hoſtilr terras eccl'ie τ dāna īferētes: nō excuſarē a mortali: nec ab īcurſiōe ſnīe excōicatiōis: q: dāt operā rei de ſe ꝓhibite: τ hoc ē ſolo. liij.

¶ Utrum cābia ſint licita.

Modo ſeqt̄. liij. ſ. de cambijs: ī q̄ forte meli⁹ eſt omittere q̄ parū dicere: ꝑcipue cū hāc materiā diffuſe habeaȝ ex alioꝝ ſententijs. Et vobis ſcripſi latiſſime in regula: peccatū: aut ſe in repetitis: pro c⁹ copia mittere poteſtis: τ ego chalamo pcā cū ſcribā nō habcā τ man⁹ laſſet̄ cum ſtomacho in ſcribēdo. Uocabula aūt ſeu terminos declaro. Cābiuȝ triplex ponit̄. ¶ Primū dicit̄ Minutū: cū. ſ. auȝ cābio vl' p muto in monetā argētcā: vel enēā: aut ecōuerſo cum aliquo lucro cāpſoris. ¶ Cābiū. ij. ſ. p lr̄as τ reale cū. ſ. do mercatori vl' trapezite. xxx. florenos cuius vt ipſos faciat mihi vel alteri pro me dare florētie vel alio loco: τ de hoc pcipit aliqd̄ emolumentū: τ vtrūq; eſt de ſe licitum: niſi addant̄ fraudes τ exceſſus lucri. qd̄ ēt ī q̄b⁹ cūq; cōtractib⁹ pt cōtingere.

❡Cābiū tertiū dr̄ ſiccū ⁊ pro venetijs ēt ad libras groſſorū nūcupat̄.et idē ē.⁊ fit iſto mō Indigēs pecūia florētie exn̄s accipit a mercatore cētū florenos reſtituendos ſibi inde ad mēſē:ꝫ cū illo valore quo valebūt inde ad.x. dies a tpe dicte pecūie accepte. Venetijs illi cētū floreni aliqn̄ valēt pl⁹: aliqn̄ min⁹ ⁊ valde raro. Hoc arbitror vſurariū cōtractū: q2 hic ē mutuum ⁊ ſub ſpe lucri. quoꝝ primū ē materia ſcōꝫ vt forma i pctō vſure.nec excuſat dubiū:vt i decr̄. Nauigāti.ex̄.d vſu. Hec vide i.ij.p.ſ.ti.j.c.vij §.xlvij.

❡Vtꝝ cū ſimōiaco in bn̄ficio poſſit diſpēſari abſqꝫ renūciatiōe bn̄ficij.

DE bn̄ficiatis p viā ſimōiacā. vtruꝫ retētis bn̄ficijs poſſit licite diſpēſari cū eis qd q̄ritis.ſi. Dico ꝙ ꝗuis Ray. dicat ſi bene recolo: ꝙ opꝫ ꝙ prius renūciet nō derogando nec ſctitati:nec auctoritate ſcientie tāti viri i iure doctiſſimi c⁹ ego vir vidi coopturas: mihi ſatis rōnabile ⁊ factibile iuſte vr̄:qd quotidie practicat̄ vt ſcꝫ abſqꝫ renūciatiōe facta i actu:dūmō cā hēat i ꝓpoſito ſi obtinere licito mō nō poſſꝫ:ſi ſecū diſpēſat̄ cū bōa cōſcīa teneat:ꝓſuppoſito ꝙ i circūſtātib⁹ ſcīn faciat debitū ſuū: puta reſtituēdo fruct⁹ ātea ꝑceptos vl' cōponendo cū caria:aut remiſſionē petēdo ⁊ obtinēdo: ⁊ ſi incidit i irregularitatē vl' ſuſpēſionē an̄ diſpēſatiōeꝫ abſtinēdo ab exe.of.ſuoꝝ ⁊ hmōi.

❡Vtꝝ r̄ligioſ' depōnēs hitū vt ludat ⁊ hmōi ſit excōicat⁹.

TEmeraria dimiſſio habit⁹ q̄ ſit a doctorib⁹ inq̄rite. Exiſtimo.n.ꝙ religioſ⁹ dimittēs habitū ad iacīendū palū:vel ludēdū ad pilā: vel ſaltādū:vl' tripudiādū:vl' diſcurrēdū de nocte:cū talia nō deceat religioſos agere: ⁊ ſine dimiſſiōe habit⁹ fieri pn̄t: icideret i canonē pp temerariā habit⁹ dimiſſionē. ꝫ balneās ſe: vl' natās:vl' piſcatiōi intēdēs vbi ſunt aq̄ ꝓfunde cū hoc nō dedeceat religioſos:⁊ cū habitu fieri nō valeāt: nō mihi vr̄ ꝙ habitū temerarie dimittat: nec per cōſequens incidat in canonē:qd ꝑtinet ad quinquageſimā. Hec vide in.iij.p.ſū. ti.xv.c.liij.

❡Vtꝝ vti lineis ad carnē ſit mortale religioſis.

Q Uerit. xlix. de religioſis veſtib⁹ lineis ad carnem: ſi mortem ex hoc aīc incurrāt. Proceſſus ordinatos q̄ſtionū ⁊ cap. argu. pro ⁊ ꝯ vito: vt faſtidiū mihi ⁊ legētibus tollaꝫ. Hoc ſiquidem ꝓhibet monachis ex regula ſua. Et ſi bn̄ recolo: in decre. extra de ſta. mo. Nobis v̄o ex cōſtitutiōib⁹ noſtris: ⁊ btūs tho. i q̄dā q̄one d quolibꝫ. quolibꝫ. j. ar. xx. quo ad eſum carnium determinat mōachis nō eē mortale hoc: niſi fieret ex cōtēptu vel contra p̄ceptū ſupioris. In q̄bus caſib⁹ intelligit penā carceris poſitā mōachis hoc faciētib⁹: in. c. Carnē: de cōſe. di. v. Cuꝫ igit nō ſit magis ſtricte ꝓhibit⁹ vſus lineoꝝ q̄ carniū: ſed poti⁹ ecōtra: iō nec vſus lineorū mihi mortale vr̄: niſi pp cōtēptū: vel p̄ceptū exp̄ſſum: qđ nullibi adhuc legi quo ad monachos ⁊ nos. Nā de minoribus taceo quoꝝ regula plena eſt preceptis. Ueꝝ q: cōſuetudo: ⁊ ſi n̄ ſit ip̄a cōtēpt⁹: vr̄ tn̄ ꝓpinq̄ cōtēptui: ⁊ ad ip̄m diſponere: iō cauere dꝫ ſibi q̄libꝫ ab his i eis ꝑmanēdo.

¶ Utꝝ peccet mortaliter qui nō refert enormia vicia viſitatori ſi p̄cipiētis ſimplr̄ q̄rēti.

D E viſitātibus ducē⁹ ſine formatiōe p̄cepti. An viſitati peccēt criminaliter: nō ei referēdo enormia ⁊ piculoſa: i ſequēti q̄ritis. Si talis diſtinctio ſufficiēter declarat dubiuꝫ veſtrū: prudētia vr̄a diiudicet. Aut. n. talis ē viſitator q̄ credit viſitat⁹ veriſimiliter ipſuꝫ neſcire mature ⁊ ſine ſcādalo procedere in negocio: aut etiā diſſimulare ⁊ non curare de ipſo facto: ⁊ tunc non peccabit. Aut eſt talis q̄ credit: aut hēt credere viſitatus: q̄ prudēter ſe hēbit vt bonus pr̄ ⁊ rectus iudex: adhibendo congrua remedia: ⁊ tūc occultans ex mala cōpaſſione vel negligētia et hmōi: ⁊ p̄cipue in his que poſſunt habere recidiuationē ⁊ d facili trahi in exēplū: aut vergi in magnū ſcādalum: peccat mortaliter: q: cōtra charitatē boni cōis. Et locū hꝫ ibi regula iuris in vj. Qui tacet cōſentire videtur. ⁊ di. lxxxiij. Error.

¶ Utꝝ eligēs ineptū ad p̄lationē peccet mortaliter.

Q Uadrageſimam ſeptimam proponitis multum intricatam: ad quā extri

candā aliqs ɔclusiōes ponaꝫ: residuū vobis raymūdum di‑ mitto. Prima videlꝫ: ꝙ q̄ eli‑ git aliquē in aliq̄ plātura: vel ponit quē novit eē male ɔſcie vel oīno ineptū ex negligētia vl' ignorātia: ita ꝙ dubitat vel credit religiōeꝫ ſub eius cura piclitari ⁊ pati iacturā: vl' po‑ pulū male regi: mortal'r peccat di. lxj. c. Miramur: ⁊ extra d dā. ⁊ iiij. c. vlti. ¶ Scd̄a ɔclu‑ ſio: ꝙ ille q̄ q̄rit abſolutioneꝫ alic⁹ plati quē reputat cōpetē‑ ter idoneū: ſ3 mot⁹ principal'r ex indignatiōe cōtra eū: vl' q2 ſecū nō diſpēſat vt vellet mor‑ taliter peccaret: q2 cōtra iuſti‑ tiā ⁊ charitatē: niſi intēderet ⁊ ſperaret meli⁹ inde poſſe ꝓ uidere cōuētui: ⁊ ex hoc pric‑ pali⁹ duceret': ⁊ ſi ſecūdario ex indignatiōe cōtra illū non tn̄ mortifera. ¶ Tertia cōcluſio eſt. Cū ſit nimis difficile medi um tenere i regimine leuita‑ tis ⁊ ſeueritatis ꝑut dr̄ di. xlv c. diſciplina. Exceſſus in altero hoꝝ duoꝝ qd̄ cōiter accidit in ꝑlatis: qd̄ ſit magis expediens ſubditis: oib⁹ ɔputatis nō fa‑ cile dixerim: niſi ꝙ ex iure di‑ uino hēm⁹. Judiciū ſine miſe‑ ricordia fiet illi: q̄ nō fecit miſe‑ ricordiā. Et q2 benignū oportꝫ hoīem eē ⁊ humanū ⁊ miteꝫ ad oēs: ⁊ q2 dirigit domin⁹ mā‑ ſuetos in iudicio: ꝓp qd̄ prim⁹ a dn̄o elect⁹ moyſes mitiſſim⁹ erat oīꝫ ſup terrā. Ex iure na‑ turali loq̄t ep̄s cordubēſis di‑ cēs. meli⁹ impat q̄ remiſſi⁹ im‑ perat. ⁊ leuiter caſtigat⁹ reue‑ rentiā exhibet caſtigāti. Aſ‑ peritas aūt nimie icrepatiōis: nec correctioneꝫ recipit nec ſa‑ lutē. Et cicero ad ceſarē. Nul‑ la de virtutib⁹ ei⁹: pietate ma‑ ior eſt. Ex iura canonico: ſentē‑ tiam que miſericordia vetat: n̄ ſolum tenere ſ3 audire fugi‑ te: q2 miſericordia potior ē cū‑ ctis holocauſtomatib⁹ di. l. pō‑ deret. Et Chriſ. Meli⁹ ē red‑ dere dn̄o rōem de nimia miſe‑ ricordia: q̄ꝫ de nimia ſeueritate xxvj. q. vij. Alligāt. vn̄ in hoc nō facile ē aliqs cōdēnandus. Et iō ſi q̄rit aliqs abſolutiōeꝫ alic⁹: q2 vr̄ nimis auſterus [et ſi bonus] vel cū tractatur de eligendo: querit: cōſulit: eligit mitiorē ſibi: ⁊ al's credens bn̄ per illū gubernari conuentuꝫ ſm deū ⁊ melius q̄ꝫ per alium auſteriorem: q̄uis in q̄buſdaꝫ videat alium excellere: tn̄ oi‑ bus cōputatis mitioreꝫ putat

melꝰ ſe hẽt:de mortali nõ ar-
guerẽ:ſ nec d veniali:niſi paſ-
ſio indignatiõis in hoc ſe miſ-
ceret ꝛ liuoris ꝛ vindicte.
¶ Item accipe certũ numeruꝫ
miſſaꝝ ſit petiti.

AD primã ptẽ.xlvj.dico ꝙ
ſi conſtitutio ponit iſtud
amittãt ſine.d.clare loquit̃. ſ.
ꝙ nõ amittat̃ nũerꝰ miſſaꝝ q̃ i-
bi ſtatuũt dici ſub certo nũe-
ro annuatim ĩ cõi ꝛ ĩ pticulari
Si vo admittãt ſcriptũ ſit cũ
d.vt cõiter repit̃:lꝫ aliq̃ intelli
gãt de miſſis quotidianis ppe
tuiſ:ego ſimplr̃ ĩtelligo ꝙ miſ
ſe nõ ſumant̃ ſub nũero puta
xxx.vl̃.xl.vl̃ cẽtũ vl̃ mille vt
petũt̃ quotidie a laicis:ꝛ tunc
dicere opꝫ:ꝙ derogatũ ẽ illi ꝯ
ſtitutiõi p ꝯtrariã ꝯſuetudinẽ
q̃ſi generalẽ:ſaltẽ in italia. De
alijs ptibꝰ neſcio ſicut ꝛ d vna
cãpana ſolũ:ꝛ de calice ñ ſub-
leuãdo pꝰ ꝯſecratiõeꝫ:ꝛ de ec
cleſijs curatis nõ ſuſcipiẽdis:
ꝛ al̃ hoc derogatũ ẽ. Et q: ad
hoc ꝙ ꝯſuetudo tollat ius etiã
generale: reqrit̃ ꝙ ſit rõnabil̃
ꝛ pſcripta: ex̃ de ꝯſuetudie.c.
vlti. Qd pſcripta ſit hec ꝯſue
tudo de ſe pꝫ. Qd ſit rõnabil̃
quo ad moderatã acceptioneꝫ
piã ꝛ vſitatiſſimã.ſ.miſſas gre
gorianas vl̃ ĩpoſitas ꝓ petis:
ꝛ hoc ſatis vr̃ ñ additis ſupſti
tionibus. Accipe aũt centũ vl̃
cc.pro vice ſine vrgẽtiſſima cã
indiſcretũ vr̃:indiſcretiſſimuꝫ
mille. ¶ Ad.iij. ptẽ rñdeo:ꝙ
cum valor miſſe ſit finitus:ꝙ-
uis deꝰ in ſacro ſit virtutis iñ
nite:finite tñ opat̃ quo ad ef-
fectũ ſacri ex intẽtiõe celebrã-
tis:vel ſui ſupioris. Valor ille
applicet̃ ad hũc vel illũ:ſi tñ ca
parẽ:ꝛ finitã ĩ pl̃a diſtributuꝫ
minꝰ ſit ad ſingula. Fides vo ĩ
licitis.i.obſuatio pmiſſorũ ob
ſeruãda ſit.xxiij.q.j.c. Noli:et
xxij.q.v. Iuramẽti. Hic arbi
tror cũ q̃ ꝓmittit ſimplr̃ vl̃ ac
ceptat miſſas gregorianas di-
cẽdas pro aliquo:vel alias miſ
ſas plures vel pautiores ꝓ v-
no acceptas:nõ debere ad ali-
os ſiml̃ cũ illa valorẽ principal̃
ſacrificij extendere: alſ vr̃ infi
deliter agere. Quo aũt ad ora
tiones que ibi dicunt̃: cũ eccle
ſia intendat pro oĩbꝰ viuis et
defũctis orare: hoc auferre ñ
dꝫ nec pt:ꝛ ſilr̃ quo ad oratio-
nes priuatas q̃ ĩ ſilẽtijs inter-
polatis ad placitũ dicũt̃ ĩ miſ-
ſa:liber eſt quilibꝫ quo ad oẽſ
Si ãt ſolũ dicit illi ꝙ faciat ꝓ
eo orari in.xxx. vel cẽtũ miſſis

vel pticipē fieri: tunc puto pro pluribꝰ ſimul poſſe offerri: ⁊ ſi ſigillatim fuerit ꝓmiſſuȝ.ſ.de orando.‖Hec vide in.j.p. ſum. ti.x.c.ij.§.iiij.v.

¶Utrū dieb' dñicis dicere vl' audire miſſā q̄ nō eſt illiꝰ diei ſit pctm̄.

Circa.xlv.q̄uis extra de cele.miſ.c.q̄dā:reph̄edā tur q̄ audire miſſas ad q̄s hn̄t deuotiōeȝ:puta btē v̄ginis vl' ſcti michael':⁊ hoc dimiſſis ꝓ-priis occurrētibꝰ: ⁊ ꝓ ꝯñs ⁊ q̄ eas dicūt vl' cātāt: n̄ tn̄ credo illō p̄ceptorie poſitū. Certo.n. certiꝰ ē:nō eē ſub precepto oē qd in iure canonico hr̄. Dn̄ āt preceptoria ſit ordinatio aliq̄ non eſt preſentis reſpōſalis e-diſcere. Un̄ ex iuſta ⁊ vrgēte cā ꝓpriā miſſā dimittere: puta eſt in loco vbi non eſt ſcrip-ta in miſſali miſſa propria: vl' ē pn̄s funus in feſto: vel in dn̄i-ca vbi in patria ꝯſuctum eſt ꝓ illo celebrari: ⁊ hoc i nullo cre do peccare. Sed ſine cā vrgē te puta ob deuotioneȝ [vtinā non fatuam] aliꝰ perſone: vel ad ſeruandum morem alicuiꝰ ſocietatis: qui volunt miſſā ꝓ mortuis ſemper in dominicis ⁊ hoc puto non euadere pctm̄ ita leuiter dimittere rationabi les ordinationes eccleſie vl' or dinis.‖Hec vide in.ij.par.ſū. ti.ix.c.x.§.j.

¶Utrum habens votum de artiori religione: ⁊ ſine diſpen ſatione ingreditur religio-nem laxiorem: peccet ⁊ tenea tur exire.

Habens votum de ingreſ ſu ad religionem artioreȝ ſi ingreditur laxiorem ſine diſ penſatione pape: ſi hoc agit in tendens ante profeſſioneȝ pe tere diſpenſationem: ⁊ eſti-mans obtinere: alias para-tus ad artiorem vt vouit in-trare: non videtur peccare. Si autem intrat cum propo-ſito profitendi ibi abſq; diſpē ſatione: vel actu profiteat̄ non habita diſpenſatione: puto vt voti tranſgreſſorem de mor-tali iudicandum: niſi ita ſim-plex ſit q̄ ignorantia iuris vi-deatur eum excuſare: cre-dens hoc licite poſſe facere: ⁊ precipue ſuper hoc conſulens ab his qui in hoc periti cre-debantur. ¶ Uerum poſt profeſſionem emiſſam in la-xiori: ibi debet remanere nec amplius indiget diſpenſatio-ne aliqua: ſed penitentia de

voti trāſgreſſiōe: ex̄. de vo. ⁊ vo. re. li. vj. Et ſic expedit. xliiij

¶ Utrū magr̄ ordinis poſſit diſpēſare cū monialibꝰ nr̄i ordinis in pena quā icurrūt intrādo mōaſteriū ſimoniace.

DE pena quā icurrit igrediēs mōaſteriū ſimoniace: ſcz ꝙ dꝫ expelli ⁊ ad aliud trāſferri: ex̄. de ſimo. c. Qm̄ ſimōiaca qs valeat diſpēſare q̄ritis. xliij. vbi q̄dā ſcintilla rōnis ⁊ eq̄tatis: talē ſuggerit reſpōſiōez. Cū eandē videāt habere auctoritatē i abſoluendo ⁊ diſpēſando p̄lati ordinis: erga ſubditos ſuos ſm̄ priuilegia ordinis ipſius: quā hn̄t dioceſani in ſibi ſubiectis: ⁊ magiſter ordinis ⁊ ꝓuincial̄ hēant ptātē in mōaſterijs monialiū in ſpūalibus: ꝑcipue eq̄lē i fratribus ⁊ ↄuētibus ſicut ep̄os: credo poſſe cū monialibꝰ in illa pena diſpenſare in mōaſterijs ſibi ſubditis: ita magiſtrū generalē ⁊ forte ꝓuincialē in nr̄is. et q2 papa ſcit ⁊ tollerat hmōi corruptelas: potiꝰ ꝙ conſuetudines: de dotibus q̄ dant̄ ⁊c. ideo quo ad illā penā etiā puto poſſe ptrāſiri. ſecꝰ ō pec cato. Hec vide in. ij. p. ſ. ti. j. c. v. §. xx.

¶ Utrū cū q̄s vult aliud legare alteri ſi aliꝰ impedit ne fiat: teneat̄ ad reſtituendū.

SEq̄t. xlij. in qua omiſſa inquiſitiōis nr̄e expreſſione vt in pluribꝰ alijs: dico ꝙ ſi aliquis aliū volentē mihi legare centū: vel eccl̄ie: inducit vt det ſibi vel alteri eccl̄ie vl̄ laico: ſi hoc agit intēdēs illi melius ↄſulere ſm̄ deū: in nullo tenet̄: nec peccat. Si āt hoc facit intēdēs nō illiꝰ dānū pricipaliter ſ; potiꝰ ſui vtilitatem: vel alteriꝰ amici: cuꝫ adhuc illi nō ſit aliqd ius acq̄ſitū: n̄ credo tenere illi: ꝑcipue ſi eget. ſi aūt ob odiū illiꝰ mouet̄: intendēs principal̄r damnū illius: mortal̄r peccaret: ⁊ teneretur ad arbitriū boni viri. Hec vide in. ij. par. ſum. titu. ij. c. ij. §. vj. Item titu. j. cap̄. xij. §. penultimo.

¶ Utrū exn̄s in ſacris nō hn̄s aliqd bn̄ficiū teneat̄ dicere officium.

EXiſtens in ſacris quicunqꝫ: ⁊ ſi nō ſit bn̄ficiatꝰ: tenetur ad horas: alias peccat mortaliter. Nec dū reperi cōtrarium dicentē. In minoribꝰ aūt ↄſtituti: ſi nō ſūt bn̄ficiati: nec de iure ↄmuni: nec de

ꝯſuetudine generali: tenēt ad aliqđ offm̄ vel p̄s. Sed ſi ſint beneficiati etiā ſimplici bn̄ficio ⁊ tenuiſſimo: tenēt ad omnes horas: alr̄ peccāt mortalr̄: vt notāt coīter doc. ſup dolentes de cele. miſ. Et hoc ſufficit pro ſolutiōe. xli. Hec vide i. iij pte ti. xiij. c. iiij. §. j.

¶ Utrū nō dicēs offm̄ btē virginis: peccet mortalr̄.

Per ſaltū ſubdo. xxxij. pp identitatem materie: q multiplex ē. Dimittens horas de btā v̄gine qn̄ dici debent: peccat mortalr̄: qꝛ ⁊ hoc ē de precepto eccl̄ie. franciſ. de za. Hec vide in. iij. p. ſū. ti. xiij. c. iiij. §. iij.

¶ Utrū nō dicēs totū officium mortuoꝝ cū dici dꝫ: peccet mortaliter.

Dimittēs nouē lectiones ſeu totū offm̄ defunctoꝝ cum dici dꝫ infra hebdomadaſ peccet mortaliter: hoc intelligendo: qn̄ ex negligentia vel aduertenter. Nec in hoc excuſat ignorantia iuris. Hec i. iij vbi ſupra.

¶ Utrū cl̄ic⁹ pfeſſ⁹ nō ordinat⁹ teneat dicere offm̄.

Clericꝰ pfeſſus ſm̄ pe. de pa. in. iiij. di. xv. q. j. ar. j. ⁊ Ber. dimittens officiū: mortaliter peccat. Que opinio: ⁊ ſi ex iure nō trahat tn̄ ex rōne: q̄ mihi placꝫ. Hec vbi ſupra.

¶ Utrū moniał pfeſſa teneat dicere offm̄.

Monialem profeſſam ſimr̄ puto obligari ⁊ eadē ratione: quam ob breuitatem dimitto.

¶ Utrū nouicij teneant ad officium.

Nouiciū obligari ad hoc durum mihi videt̄ dicere vel credere: nec mēs mea huic acq̄eſcit ēt ſi aliqs dicat.

¶ Utrū ꝯuerſus pfeſſus teneatur ad offm̄.

Conuerſus pfeſſ⁹ teneri vr̄ ad dicēdū offm̄. Sꝫ i ꝯtrariū eē vr̄: qꝛ p tpalib⁹ aſſumūt: ⁊ exercitijs corpalibuſ veſcūt pane ſuo. Hec vide in iij. p. ſ. ti. xiij. c. iiij. §. j. in ſi.

¶ Utrū ad tres lectiōeſ mortuoꝝ teneat q̄s ex p̄cepto.

Tres lectiones defunctorum dicere: quo ad clericos ſeculares cum de feria faciunt preceptū ē. fratrib⁹ aūt nr̄is notatis p tabulā ad hoc ſcꝫ miniſterijs altaris: ⁊ q̄ hꝫ miſſam pro defunctis: debituꝫ eſt dicere cum in choro dicitur

Utrum autem ex p̄cepto dubiū ē mihi. Et meli⁹ est pie dubitare: ⁊ tutiorē viā in ꝑuādo illō tenere: q̄ temere diffinire. hec i. ſij. p. ſ. ti. xiij. c. iiij. §. iij.

¶ Utrū liceat here plura bn̄ficia cū diſpenſatiōe.

DE hn̄tib⁹ plā bn̄ficia: quid iuris quo ad pctm̄: ⁊ quo ad reſtōem q̄ritis oñr. Prolixitate idiget materia iſta: cum tn̄ ad finē ei⁹ ⁊ aliaꝝ q̄onū feſtinē. Si ſine diſpēſatiōe ꝯtra iura q̄s tenet bn̄ficia: vnū vel plura: dubiū nō ē quin mortaliter nō peccet: ⁊ ad reſtōnē fructuū tenet deductis expenſis factis i vtilitatē bn̄ficioꝝ illoꝝ. Si āt cū diſpēſatiōe tenet plā bn̄ficia vltra ꝯuenientiā ſui ſtat⁹: ⁊ ſi i foro ꝯtētioſo eēt excuſat⁹: tn̄ i foro ꝯſcientie ⁊ dei nō puto ipm tutū ō ſalute ſua. Si v̄o cū diſpenſatiōe ⁊ ſine exceſſu ſue ꝯditiōis: nec facit illis eccleſijs ad ſufficiētiam per aliū deſeruire: vbi ipſe pſonaliter nō p̄t: ſi ſecur⁹ hinc exit: ego nō ſum ſecurus. Sꝫ ſi faciat ꝑ alios deſeruire: p̄ſuppoſita ēt diſpenſatiōe: ⁊ ablato exceſſu multitudinis bn̄ficiorum: ſi de fructib⁹ bn̄ficij ſumptis inde ꝯgruis expēſis de ſuperfluo prodige ſpergit: puta in alcis: ꝯuiuijs: eq̄tatu is: vl' donādo amicis vl' ꝯſāguineis vel tirānis ſine idigētia rōnabili: neſcirē a mortali excuſare: cū paupib⁹ ſua ſubtrahat. Nō. n. dn̄i iſtituti ſūt: i p̄rimonio crucifixi. Hic iā q̄rit vt fidel' q̄s īueniat. ¶ De reſtōne āt q̄ūo tales teneant: iā ſupra habitū ē in. q. lv.

¶ Utrū reſtitui dēat pecūia data ſimoniace.

IN manib⁹. xxxviij. tenem⁹ qua querit quid de pecūia data ſimoniace. ſ. renūcianti beneficio vt renunciet. Ad qd dicunt doc. btūs Tho. ꝑa ꝑe. q c. ar. vj. ad. iiij. ⁊ Ray. ⁊ alij: q̄ nec ſibi recipiens retinere dꝫ nec danti reſtituere: ꝑꝑ turpitudinem vtriuſqꝫ in ipſa datione: ſed debet pauperib⁹ erogari: vel illi eccl'ie applicari in cuius iniuriam data eſt. ſ. circa quam commiſſa eſt talis ſimonia: ita tn̄ q̄ non reportet aliquis illoꝝ ꝯmodū: puta in aliquam reparatiōem talis eccleſie ſi indiget: vel ornatū neceſſariū ⁊ decentē ⁊ hmōi. Sic accipiēs bn̄ficiū ſimoniace: vt dictū ē ſupra. q. lj. retinere n̄ pōt. Hec i. ij. p. ſ. t. j. c. v. §. vij.

¶Utrū dicere miſſā añ primā ſit pctm̄.

Expediens. xxxvij. dico q̄ cū dicere primā añ miſſe celebratiōem nō repiat ſtatutum in iure: neq; generali cōſuetudine introductū q̄ cādeʒ vim legaminis hȝ: ideo celebrās añ primā dictā [niſi i ſua regula vł eccłia ſit p̄ceptū] n̄ credo pctm̄ aliqd̄ perpetrare. Nā de ɔſuetudine particulari: difficile eſt iudicare vł ipas cognoſcere. Et tñ cuilibȝ ſua dcrē [niſi vrgēs neceſſitas immineret] primā prius dicere: qd̄ ip̄ facere conat⁹ ſū. Hec in iij. p. ſ. ti. xiij. c. iiij. §. iiij. in fi.

¶Utrū homicidiū ſit caſ⁹ pape reſeruatus.

Conſequēti q̄oni r̄ndeo: ſcʒ de homicidio videlicʒ q̄ in corpore iuris nūq̄ adhuc repi: neq; in extrauagātibus q̄s vidi: homicidiū ēt notoriū aut aliqd̄ aliud enorme [quo ad pctm̄] preciſe pape reſeruatū. Et ſm regula canoniſtarū cōioʒē qd̄ nō repit pape reſeruatū: intelligit̄ epis cōceſſū. ex de ſen. ex. c. nup. Uerū ē q̄ pp̄ horrorē facti: conſueuerūt epi homicidas mittere ad curiā: ſi ſit p̄ūt. Caſ⁹. n. vt noſtis: eſt minus ex reſuatis. Ex quo etiaʒ pȝ: q̄ ipi p̄nt abſoluere: alʼ fruſtra diceret̄ eis reſuari. Quo ad excōicatiōeʒ vł irregularitatē: aliud ē: ſ; de his nō ē inq̄ſitio vr̄a. A quodā iuriſpito: a tē iu recepi ſub cōmodato conſtitutiōes q̄ſdā cōſtātie factas ſub martino. v. ⁊ plegēdo: ⁊ aliq̄s vtiliores trāſcribēdo nihil de hac materia ibi inueni.

¶Utrū ſimōiaci ſint excōicati.

De morbo cācroſo ſimōie agit. xxxv. Eq̄dē i corpe iuris nō credo alicubi hēri: q̄ excōicatio icurrat̄ pp̄ aliq̄ ſimoniā. Nā q̄ i. q. j. c. q̄cūq; agre dr̄ anathēa datis: anathema recipiētis. ſ. ſimōiace: expōit̄ a doc. ſic: fiat. i. q̄ talʼ dȝ excōicari. ſ. cū cōuicit̄. Et talʼ expoſitio hr̄ di. xxx. p̄ to. Qd̄ āt dicit ābro. i. c. repiūt̄. j. q. j. expōit̄ de ſuſpēſiōe quo ad aliq̄ ſimoniā. In ex̄uagātibus v̄o ſec⁹ ē. Nā primo ex boneſaciana quā allegāt Jo. an. ⁊ Jo. de lig. in lecturis ſuis excoicamus quo ad ſimonias q̄ cōmittūt̄ in curia romana ɔ dātes: vel accipientes pro aliqua gratia vel iuſtitia vel eccłiaſtica vł b̄n̄ficio obtinendo extra ordinarie intelligatis non de

tatis ꝛ alijs hmōi. Et pape reſeruat abſolutio taliū. Quidā tñ dicūt illā reuocatā fuiſſe.

¶ Per vrbanū ꝟo fuit lata ſētētia excōicatiōis ꝯtra dantes aliqd: vl' accipiētes ꝑ igreſſu moaſterij. In extrauaganti. ne i vinea: audiui ꝙ papa martinꝰ dixit ꝙ nolebat illā ligari

¶ Per martinianā ꝟo extrauagātē ꝯtra oēm ſimoniaꝫ occultā vel manifeſtam terrible fulgur in terrā cecidit: ꝛ ſibi reſeruauit abſolutio: ſꝫ paulo añ mortē martini: ꝑ eū reuocata ē: vt audiui ex oꝛe cardinalis bononieñ. cū ſuꝑ hac materia aliqd adñatiōe ſua q̄rerē

¶ Cōſtitutio āt ꝯcilij ꝯſtantieñ. ꝯtinet vtiqꝫ: ꝛ iſert excōicatiōem ꝯtra ſimōiacos i ordine. Sꝫ mihi dubiū extat ſi ēt reuocata fuerit: qđ ꝛ ille cardinal' videbat̄ dicere. Nec adhuc mihi clare ꝯſtat: q̄ti roborū ſint ꝯſtitutiōes facte in dicto ꝯcilio. Demū q̄ nūc eſt eugeniꝰ: reuocauit martinianaꝫ ſupradictā de materia ſimōie modicū añq̄ de vrbe diſcederet: ꝛ cū florētie q̄dā inde ſurgentia dubia peterē declarari: rñdit mihi ex ꝑte ſeu ꝯmiſſione ipiꝰ eugenij: eps triuiſinus ſcꝫ dñs io. bñdicti de venetis ordi. no: fr̄ ꝙ dñs nr̄ itēdebat ſolū de ſimonijs q̄ ꝯmittūt̄ in curia ſua. Hec vide in tertia ꝑte ſum. ti. xxv. c. lxv. lxvj. et lxvii.

DE ſuſpēſiōe q̄ incurritur ꝑ aliq̄s ſimonias. de hoc quia non queritis nihil dico. Tñ ſi vultis videre hētis i. iii ꝑte. ſ. ti. xxviii. c. ii.

¶ Utrꝫ ille a quo cōitas vl' dominꝰ accepit aliqd ꝛ detinet vl' dānificauit iiuſte poſſit de bonis illoꝝ accipere.

REuerēde in xp̄o pr̄: poſt recōmēdatiōem. Circa q̄ſitū vr̄m in lr̄a poſitum fratri gaſpari directa: abſqꝫ reuolutione librorum ex his que aliquando legi: talis mihi occurrit rñſio. Cū q̄ritis vtrū ille a quo cōitas: dñs vl' aliꝰ q̄cumqꝫ accepit aliqd: vl' detinet iiuſte: vl' dānificauit: poſſit de bonis predictorum accipe: vel cū ad manꝰ ſuas veniunt retinere ſine pctō ꝛ reſtōe. Dicendum ꝙ talis qui aufert a ꝑdictis dicto modo: aut eſt certus ꝙ cōitas: vel dñs: vel aliꝰ hēat tantūdem de ſuo: aut nō ē certꝰ ſꝫ dubitat: ſeu ſuſpicat̄ ſiue credit: ſi non eſt certus: non

excuſatᷣ a mortali: cũ exponat ſe periculo furti: nũc excuſatᷣ a reſtõne. Si aũt ẽ certꝰ: tũc aut illõ pt ĩ iudicio repetere ĩ quo adminiſtraretᷣ ſibi iuſtitia: aut nõ põt: ⁊ in primo caſu peccat mortalr̃: qꝛ vſurpat ſibi iudicium qđ ſpectat ad iudicẽ: ⁊ ſm iura deberet illõ amittere. Si tñ nõ ꝓcedatᷣ cõtra eũ: nec exinde dãnũ alteri ſeqᷓtᷣ: nõ credo teneri ad reſtõem. In ſcđo caſu. ſ. cũ deficiũt ei ꝓbatiões vł nõ adminiſtratᷣ ei iuſtitia ꝓpter potẽtiã alterius: tũc aut đ bonis illiꝰ detinẽtis ſua accipit ꝑ modũ quo oritᷣ ſcãdaluz: vel damnũ alijs: vt qꝛ hẽtᷣ ſuſpitio vehemẽs ꝙ alter abſtulerit: vł accepit ab eo qui hẽat in depoſito vł commodato: ⁊ hmõi: ⁊ tũc nõ licet: qꝛ nemini licet locupletari cuz dãno alteriꝰ: aut ſine ſcandalo vel damno cuiuſ ꝙ̃ accepit: vel venit ad manus eius de bonis illiꝰ: ⁊ tũc abſqꝫ pctõ põt accipere: nec reſtituere tenetᷣ vſqꝫ ad tantũdem ꝙ ille habebat de ſuo. verum ſi illi eſt notum ſe predicto obligatum [ne contingat bis fieri reſtitutio] ſignificet aliquo mõ coopto: ꝙ illi remittit et hmõi: valete ⁊ orate ꝓ me in feſtinantia in feſto innocentũ Anno dñi milleſimo. cccc. xxxviij. frater Anthoninꝰ de flo. vicarꝰ. ⁊c̃. De hmõi materia vide in. ij. p. ſ. ti. ij. c. iiij. §. iij. Item hic ſupꝰ in trac. de reſti. fo. cxxvij. §. de tutoribus.

¶ Sequũtᷣ. xxj. dubia declarata ꝑ Reuerẽdiſſimũ fratrem Anthoninũ de floren. archiepiſcopũ florentinũ ordinis fratrũ predicatorꝝ.

¶ Utrum liceat tenere colũbaria.

Reuerendiſſime pr̃ placeat rñdere ad dubia ſequẽtia. Primo ſi pt q̇s habere colũbaria in comitatu: vel tenetᷣ reſtituere ⁊ deſtruere. Scđꝫ pe. de pa. in. iiij. d. xv. q. ij. ar. ij. in fi. tenetᷣ de dãno. Ad hũc caſum rñdetᷣ: ꝙ ſi dñs colũborũ: ipſos ſufficienter paſcat eo tpe quo ſolẽt fame cõpulſi legumina ⁊ alia grana ſeminata comedere: effodere ⁊ deſtruere: abſolui poterit ſine leſione conſcientie. ꝙ̃ꝙ̃ tutius foret talia columbaria ad terrã deijcere ⁊ in alios vtiliores vſꝰ conuertere. Hec in ſecunda ꝑte ſumme titulo primo. c. xij. ĩ fine.

¶ Utrũ datiarij poſſint eme

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

re quedam datia.
SEcundo: ſi datiarij pñt ſal
uari: q2 datia in his ptibus
ſunt triplicata: q2 ſi dñs nō pt
vēdere nec ipi emere nec exi-
gere. Rñdeo: hec dubitatio
ɋuis ſeipam ſoluere videatur
q2 dñs nō pt. ꝛc. tñ in hoc re-
ſoluēda vr: an videlȝ dñs poſ-
ſit talia datia ſiue gabellas du
plicare vl' triplicare. Quia igi
tur dubiū nō ē quin dñs poſ-
ſit tallias iponere ſubditis ſu
is ꝛ exactiōes pecuniaꝝ in ip-
ſos facere: iuſta cā reqrēte: pu
ta ad expugnādū inimicos: ſi
ue ad defenſionē patrie ꝛ con
ſeruatiōem ſubditoꝝ ꝛ hmōi
poterit ēt p viā indirectā exi-
gere: puta datia duplicando ꝛ
hmōi. Emēs igit tales exacti
ones ſiue poti⁹ talium exactio
nū executiōem: peccare nō vr
alio nō obſtāte. Et ꝙꝙ vt fre
quēti⁹ dñi ex cupiditate ipro-
ba iſta reqrāt: vident tñ tales
emētes poſſe excuſari rōe du-
bij: ſicut dicimus de ſubditis
bellātib⁹ ad mādatū dñoꝝ.
¶ De vēditiōe rerū alteri⁹.
TErtio: dediſtis mihi libꝝ
vel veſtē vt vēderē p. x
vendidi p. xij. an poſſim tene
re duo; vel debeo vobis vl' ēp
tori reddere. ¶ Itē vultis mi
hi librū vēdere pro. x. ꝛ ego ñ
intēdo emere niſi prius inue-
niā q emat a me p. xij. ꝛ poſt-
ꝙ vēdidi alteri emo a vobis:
do vobis. x. ꝛ ego teneo duo:
an poſſim: vl' cui teneor: vl' qd
ſi primo volebā emere. ¶ Ad
primū dicit ꝙ vēdēti ſufficere
dȝ lucrū qd inde ſeqt: puta tm
p libra ꝛ hmōi. Unde iſte me
dius vendens: cū purum mini
ſteriū gerat primi tradentis q
ſibi ꝯſtituit certam mercedeȝ
pro exercitio: qcqd ſupuēdat
rē ſibi traditā: vt librū: veſteȝ
ꝛ hmōi: totū tradere ſiue reſti
tuere dȝ primo vēdēti ꝛ nō e-
mēti: niſi forte plus iuſto pre-
cio vendidiſſet: qm tūc reſtitu
ere tenent emptori: ꝛ non pri
mo venditori. ¶ Ad ſecundū
reſpondeo quia iuſtum pciū
rerū nō ꝯſiſtit in indiuiſibili:
ſ in quadā latitudine cōſiſtit:
ideo ſi emens librū pro. x. eun
dem vēdat pro. xij. iuſto tñ p-
cio vt quotidie ꝯtingit: nō vr
condemnandus. Quinimo ſi
alias non erat empturus niſi
primo certificatus de lucrādo
duo fuiſſet: dūmō vt iā dictuȝ
eſt iuſtum preciū nō excedat:
de induſtria vr laudandus: nō

de vicio recõmãdandus:

¶ Utrũ famuli ſtipendiariorũ teneantur quãdo nihil ad eos deuenit.

Q Uarto: famuli ſtipendiarij de mandato dñi ſui generali: vel ſpẽali: vel de ↄſuetudine: quia ſic alij saccomãni faciunt: capiũt hoĩes: predaſ in iniuſto vł dubio bello: nihil ad eum tñ deuenit ſ ad dñium: an famulus teneaſ. Similiter de famulis mercatorum: qui fraudãt alios in numero ponderer: ⁊ mẽſura: ⁊ nihil ad eos deuenit. Reſponſio de famulis mercatorum qui defraudant. ⁊c. ⁊ ſtipendiarijs ſiue saccomãnis. ⁊c. vt prefertur nõ eſt dubium quin inſolidum teneantur de fraudatis ſiue damnificatis: vbi domini eorũ mercatores ⁊ hmõi: ad quos lucrũ deuenit: reſtituere non velint vel non poſſint.

¶ Utrum bona facta in mortali: reuiuiſcant.

Q Uinto dicit btũs Tho. in. iij. parte. q. lxxxix. ar. vj. in. c. ꝙ bona facta in mortali non reuiuiſcant per pñiam ſequentem. Et tñ in. iiij. di. xv. q. j. ar. iij. q. iij. ad. iij. dicit ꝙ ieiunia ⁊ elemoſyne iniuncta in confeſſione ⁊ expleta in mortali valent: ⁊ non debent iterari: ratione effectus qui manet ergo eadem ratione quelibet alia bona que ſponte quis facit in mortali: quorum aliqs effectus manet. Ad hoc dicendum eſt: ꝙ non videtur negari quin bona que quis facit in peccato mortali abſqꝫ iniunctione ſacerdotis: valeant ratione effectus remanentis pꝰ peccatum mortale. Alia tamẽ ratione valent iſta ⁊ illa: que fiunt ex iniunctione ſacerdotis Nam illa que fiũt propria ſpõte: eodem modo valẽt quo dicimus valere alia inflicta a deo vel hominibus. Nam ſm thomã in. iiij. di. xv. q. j. ar. iiij. q. ij. valent iſta inqꝫtum fiunt patienter: puta eis patienter vtẽdo. ⁊c. ibi videatis. illa vero q̃ fiunt ex iniunctione ſacerdotis: valent etiaꝫ ratione ſacramenti penitentie.

¶ Utrum ante. xxj. annum teneatur quis ad aliquod ieiunium.

S Exto: an quis teneatur ex precepto ad aliquod ieiunium eccleſie ante viceſimum primum annum: puta ſemel vel bis in hebdomada

in.xl.vł hmōi:cū ſit.xiij.xv. vł
xx.annoꝝ ⁊ hmōi rñſio. Circa
hoc varie ſūt opiniōeſ doc.nā
pe.de pa.i.iiij.d.xv.q.iij. ar.j.
dicit hoc eē relinquēdū arbi-
trio boni ſacerdotis: qñ q̄s et
q̄tū ieiunare teneat̃:cū lex ec-
cleſiaſtica ānos etatis nō p̄fi-
gat. Sanio: tñ doctrina ⁊ cō
munio: opinio eſt illa ſcti tho.
ſa ſe.q.cxlvij.ar.iiij.videlȝ φ
nemo obliget̃ ex p̄cepto eccle
ſie infra tertium ſeptenniū ie
iunare.

¶ Utꝝ ſit mortale ī feſtis le-
gere ⁊ ſtudere in legib⁹ ⁊ arti
b⁹ ⁊ hmōi.

SEptimo:ſi peccāt mortał̃r
q̄ legūt in triuio vł q̄driu-
uio:vł leges vł canones dieb⁹
feſtiuis:p p̄cio ſiue ſine p̄cio:
vł cā exercitii vł ocij vitādi in
ſe vł in alijs:⁊ ſił̃r de his q̄ le-
gūt dante in p̄dictis dieb⁹: et
an liceat ſtudere his dieb⁹ fe-
ſtiuis. Rñdeo ſtudere diebuſ
feſtiuis in lege ciuili vel ſacris
canonib⁹:de ſe illicitū eē nō vr̃.
Eodē mō legere dantē: cum
moral̃ poeta extiterit. Legere
vero artes:aut leges pro pecu
nia dieb⁹ feſtiuis:non videtur
vſqȝq̄ φ licitū. Si tñ fieret cū
diſpēſatione epi: ſatis de facili

poſſit pertranſiri.

¶ Utꝝ dñō alic⁹ ciuitatis poſ-
ſit mutare menſuras.

OCtauo. Si dñs p̄t antiq̄ſ
menſuras mutare ad libi-
tū. Rñdeo:dicendo φ dñs p̄t
antiq̄s menſuras mutare:mi-
nuere vel accreſcere: dūmodo
hoc faciat ꝑꝑ bonum cōe. Si
vero ſecus faceret:puta vt ſue
cupiditati cōſuleret:vtiqȝ pec-
caret pl⁹ ⁊ min⁹ ſm ſue cupi-
ditatis rōem.

¶ Utꝝ pignora ꝑ'ita apō vſu
rarios poſſint emi.

NOno:ſi licet emere ab v-
ſurario:libros:veſtes ⁊ h⁹
modi q̄ perdunt̃ ⁊ dimittūtur
apud eos:⁊ q̄uō in vſura tran-
ſit dñium. Rñdeo:an in vſu-
ra transferat dñium:varie ſūt
opiniones doctorum. Nā plu-
res tā theologi φ iuriſte: pre-
dicatores ⁊ minores dicūt in
vſuram dominiū nō trāſferri.
Sctūs tho. quem plures alij
theologi ⁊ iuriſte ſequuntur:
dicit φ transfert̃ dominium in
vſura. Quid autem ſit domini
um transferri in vſura p̄t per
contrariū videri: videlȝ ꝑ fur-
tuȝ ⁊ rapinā:in q̄b⁹ dñiuȝ nō
trāſfert̃. fur nāqȝ ſiue raptor
nō ſolū tenet̃ dānificato ſatiſ-

facere: imo ſi dānificat⁹ petit
rē in ſpē reſtituere obligatur.
et q: qd ſuū nō ē: nō pt q̄s iu
ſte in aliū trāſferre: hinc eſt ꝙ
raptor ⁊ fur: rē raptā ſiue fu-
ratā alienare nō pt: puta vēdē
do: donādo ⁊ hmōi: quinimo ō
manu ei⁹ recipiēs ꝑ viā ēptio-
nis: donacōis ⁊ hmōi: reſtitu
ere obligatur vt raptor ⁊ fur.
Vſurari⁹ āt ſuppoſito ꝙ i vſu-
ra dn̄ium trāſferatur: ꝗꝗ ei a
quo extorſit vſuras ſatiſfacere
teneat: tn̄ ei rē i ſpē: puta librū
veſtē ⁊ hmōi acq̄ſita ꝑ vſuraſ
reſtituere nō tenet. Rō autē
differētie ē: q: i furto ⁊ rapi-
⁊ ſi q̄ ſūt ſilia: involūtariū oi-
no cōcurrit. in vſura vo volun
tariū mixtū. vult. n. poti⁹ acci-
piēs mutuū ſub vſuris: veſtez
ꝑdere ꝗ mutuo carere. ex quo
pȝ qd ſit dicēdū ad principale
q̄ſitū. Nā ſm opinionē illoruȝ
q̄ dicunt dn̄ium in vſura non
tranſferri: nō licebit emere li-
bros: veſtes: ⁊ hmōi que per-
dunt vt premittit. Scdm vo
contrariam opinionem licebit
Sufficit enim ꝙ vſurarius ex
hoc impotens nō ſit: ad ſoluē
dū vſuras. Dec vide in. ij. p. ſ.
ti. j. c. viij. §. xxj.

¶Utrū q̄s poſſit ſoluere debi
tū alteri⁹: accipiens furtim de
bonis ei⁹.

DEcimo. vos debetis mihi
decem: non vultis ſolue-
re: nec miniſtratur iuſtitia: ali⁹
aufert a vobis clam decem: et
dat mihi: vtrum peccet. an te-
neat reſtituere vobis. Et vide
tur ꝙ non: q: ſoluit debitū ve
ſtrū: ⁊ vtiliter egit negociū ve
ſtrū: Rn̄deo dicendū ꝙ non
vr̄ bene poſſe excuſari iſte ter
tius auferens: non dico a pctō
[q: certū eſt ꝙ peccat] ſ; a re-
ſtitutione. Nam ꝗuis forte ex
cuſet rapiens ab eo qui ſibi dȝ
non tamen ita excuſandus eſt
qui non habet actionem in: cū
quē nō dānificauit. Iſte quo-
qȝ prius credit qui ſuſcepit de
bitum ſuum a non ſuo debito
re: reſtituet ei a quo ſuſcepit: ⁊
ita res redibit in gradū priſti-
nū. Credo tamen ꝙ poſſet ſe
mutuo abſoluere: ita ꝙ non te
neret ad reſtōem ille de quo
querebat.

¶Utrū mercator poſſit lucra
ri de re empta: quam in nullo
melioravit.

UNdecimo. Mercator e-
mit aliquid pro decem: i
eadem ciuitate vel domo abſ-
qȝ vlla traiectione merciū vel

modica ꝛ ſine aliq̄ meliorationē rei empte ꝛ hmōi vēdit .p.xij. an hoc liceat. Rn̄ſio dicēdū ē ꝙ ſic dūmō iuſtū p̄ciū nō excedat.

¶ De bonis certis reſtituēdis

Duodecimo: ſi ꝯfitens dicit ſe hr̄e bona certa reſtituēda: ꝛ dicit ſe velle reſtituere: an poſſit abſolui añq̄ reſtituat vl̄ ꝯponat cū venditore. Itē ſi in veritate cum effectu vult reſtituere ad libitū creditoꝝ: ꝛ tn̄ creditor ſibi ex corde remittit nō timore nūq̄ bn̄di an ſit debitor abſolut⁹: aut opꝫ [vt dicūt aliqui] ꝙ primo ſibi det pecunias vel oñdat. Ad p̄dicta: aliter nō rn̄deſ ꝙ dictuꝫ eſt in tractatu de reſtōnibus c. vj. quem alias papie ſcribi feciſtis.

¶ Utꝝ de licentia pape poſſit q̄s audire diuina ꝛ ſuſcipe ſacramēta a ſciſmaticis.

Tertiodecimo. Si de licētia pape pōt q̄s audire diuina ꝛ ſuſcipere ſacramenta: celebrare ꝛ hmōi a ſciſmaticis excōicatis: hereticis: ꝛ hoc in terris eorum. Rn̄ſio dicendū ꝙ nunq̄ licentiā daret p̄dicta faciēdi. Si tn̄ daret: nō eſt dubiū quin audiri diuina ab eis poſſent. De ſuſceptione vero ſacrorum: diſtinguendum eſt: q: recipere ſacr̄m baptiſmi et euchariſtie: maxime tpe generalis ſiue paſchal̄ cōionis: nō vr̄ aliqđ p̄iudiciū ſuſcipiēti: cū licētia generali. Sacr̄m vero ordinis: adhuc cum licētia pape poſſet ab hereticis: ſciſmaticis ꝛ hmōi ſuſcipi. Nam ꝙuis executionem ordinū non conferant tales: ſacr̄m tn̄ veꝝ ꝛ integrum cōferūt: vt hr̄ in decretis. j.q.j. per totū. Concurrēte āt licentia pape: eccleſiaſticū illō impedimentū tolli vr̄. Qđ vero q̄s confitetur ſciſmatico ꝛ hmōi: vt a peccatis abſoluantur: papa concedere non poſſit: cum ei auctoritas abſoluendi a xp̄o deriueſ in ſacerdotem per papā. Qua auctoritate queſo abſolueret a capite eccleſie preciſus?

¶ Utꝝ tpe ſciſmatis poſſit q̄s eſſe neutralis.

Quartodecimo. Si tpe ſciſmatis pōt quis eſſe neutralis. ꝛ q̄d de bn̄ficiatis in obedientia pſeudo pape: q̄ non adherent mēte: tn̄ exterius in multis parent vel ſaltē ſoluūt ꝛc. an incurrant aliquam cenſuraꝫ. Uel quid ſi in beneficio

loco ſui: alius ſeruit ⁊ obedit ſciſmatico. Ad hoc dubiũ triſulcatum reſpondeo. Pro primo mẽbro dr̃: ꝙ articulus iſte ſcꝫ eſſe neutralẽ tempore ſciſmatis: alias fuit diſputatus: ⁊ concluſum eſt ꝙ talis neutralitas hereſim ſapit. Nã ſic cedere eſt quodammodo eccleſiam ſine capite eſtimare: quod erroneum eſt. Simplices vo qui credunt pſeudo papam eẽ verum papam: ⁊ per oſtiũ intraſſe: quo ad deum excuſant̃. Quo ad ſecundam. Tales oĩno ſciſmatici cenſent̃. Corde enim creditur. ⁊c. ⁊ ſententiam excommunicatiõis incurrunt ipſo facto. Quo ad tertium dicendũ ꝙ male agit qui loco ſui illum ponit: quem nouit pſeudo pape obedire paratum. Prebet enim ei incentiuum peccandi: cum ratiõe beneficij. ⁊c̃. De hmõi materia vide in. ij. parte ſumme ti. iij. c. xj.

¶ Utrum poſſim facere fructus meos de poſſeſſiõe impignorata ſub ſpe vẽditiõis.

Quintodecimo. Suſcepi i pignore ſub ſpe vẽditiõis ⁊ emptionis aliquam poſſeſſionez: ego ſumo fructus; alius vtitur meis pecunijs: ductus conſcientia volo ſibi dare poſſeſſionez ⁊ peto precium datũ intendens fructus computare in ſortem: vel cum eo paciſci: alſius non vult nec curat: an ego poſſim iſto medio facere fructus meos. Ad iſtum caſũ qui quotidie contingit dicat̃ ꝙ iſte debet detegere vſuram ꝑ ſigna: vt per diminutionez ad poſſeſſionez: ⁊ hmõi: ⁊ ſuffragiũ curie ſpũalis inuocare vt hmõi venditio fraudulẽta reſcindat̃. Quod ſi nullo modo poſſit ſe iuuare: ſibi imputet: ⁊ fructus deinceps non percipiet niſi forte in ſortem cõputando. Ex quadam tamen naturali eq̃tate poſſet dici ꝙ vbi nullo modo põt ſe iuuare puta q2 mutuauit cõitati: vt ianue ⁊ ſaone ſepe contingit et hmõi: poſſet aliq̃d vltra ſortẽ recipere rõne intereſſe.

¶ Utrum teneatur quis recedere ab illa perſona cui cohabitando vix poteſt vitare mortale.

Sextodecimo. Non poteſt quis vitare peccatum mortale propter fragilitatẽ ſuam hobitãdo cum marito vel vxore vl' prẽ vel matre: vl' filio: vl'

filia: an teneať recedere ab il-
la pſona: vľ pt̄ de domo eijce-
re ſine pctō. Dicēdū ꝙ ꝙꝙ i-
ſte caſ⁹ de facili cōtingere non
poſſit: tn̄ vbi cōtigeret nlľi du
biū ꝙ a tali pſona ob c⁹ pn̄tiaꝫ
a mortali abſtinere nō pt̄: diſ-
cedēdū eēt. Et ī hoc caſu mul
ta dicēda forēt: puta ꝙ ſi ab vx
ore marit⁹ diſcederet quo ad
thori cōiūctiōeꝫ eam paſcat ꝛ
hmōi. Que diſcretioni vr̄e ac
prudētie cōſiderāda relīquo.

Utrꝫ bn̄ficiat⁹ teneať dice-
re offm̄ qn̄ ali⁹ ſeruit pro eo ī
beneficio.

DEcimoſeptimo. bn̄ficiat⁹
p aliū fuit bn̄ficio ponēſ
aliquē q̄ loco ſui dicat offm̄ di-
uinuꝫ: an ipē ēt teneať dicere
offm̄. vr̄ ꝙ nō: qꝛ p aliū fuit ꝛ
dici facit. Rn̄deo bn̄ficiat⁹ ī ſa
cris: ſiue hēat bn̄ficiuꝫ ſiue nō
ſiue fruct⁹ bn̄ficij ipē pticipat
ſiue alteri pro ſe eccliam offici
anti eoſdē aſſignet: nō abſol-
uiť ab onere dicēdi horas ca-
nonicas niſi infirmitate vrgē
te. Si vero non habet breuia
rium: vel clare nō videat ꝛ h⁹-
modi: dicat horas ſuas prout
pōt: ſupplendo pſalmis ꝛ orō-
ne dn̄ica: qd̄ in libris dicere n̄
valet. Clericus vero ſimplex
beneficiatus: ſiue beneficium
ſibi retineat: ſiue alteri pro ſe
officianti fructus omnes reſi-
gnet: teneť dicere officiū. nec
vꝫ ſi dicať: qꝛ bn̄ficiū datur pp
officium: ꝛ hic dicit officium:
ergo. ꝛc̄. Nam iſto modo cle-
ric ſimplex bn̄ficiat⁹ nō hn̄s
bn̄ficiū p ſufficiēti ſuſtentatio
ne ſui: nō teneret dicere offm̄:
qd̄ tn̄ falſū ē: qꝛ ꝙtūcūqꝫ ſit be
neficiū modicū: teneť clericus
q̄ illud hꝫ in titulū dicere offm̄
ſm̄ doctores. Hec in. iij. par-
te ſumme ti. xiij. ca. quarto. §.
primo.

Utrum gener poſſit accipe
re a ſocero tantum pro centuꝫ
q̄n̄do non dat ſibi dotem nec
pignus.

DEcimooctauo. Socer n̄
dat dotem genero ſuſti-
nenti onera matrimonij: nec
poſſeſſionem pro pignore: an
poſſit ab eo aliquid recipere p
centenario: puta decem: vel a
quolibet alio habente dotem
vel ſi poſſeſſionem pignora-
tam ſibi: poteſt genero trade
re pro certo fictu annuo: ſecū-
dum Joannem an. dicendu ꝫ
eſt ꝙ non. Paulus vero de
Marijs dicit ꝙ ſic. Iſtum
caſum videre poteſtis in ſcēū-

da par. ſũ. ti. j. c. vij. §. xxvij.
¶ Utrũ donatio nõ libere facta valeat.

Decimonono. Creditori meo feci publicam donationem. x. florenorũ: quia nihil inde ſperabam habere: vel ne incurrerẽ dãnũ: vtrũ poſt hanc donatiõez poſſim aliud de bonis eius inuentis: vel ab alio oblatis accipere. et ſi accepiam tenear eidem reſtituere. Dicendum eſt ꝙ ſic: ꝙ poſſit accipere. De ratione enim donationis: eſt liberalis et voluntaria tranſlatio donantis: quod nõ ɔtingit in caſu poſito: et ideo ſibi licebit ſatiſfacere de bonis illius inuentis: quemadmodũ lz alijs dammificatis quaſi non donaſſet.

Uigeſimo. Emo pro iuſto precio centum florenorũ poſſeſſionem: et inueſtio venditorem pro ſex ſaccis frumenti: vel intendo emere fictũ ſex ſaccorum pro centum florenis emendo et locando aliquã poſſeſſionem ei a quo emi. Ad iſtum caſum pro prima pte ſui dicendum eſt: ꝙ caſus eſt honeſtiſſimus dummodo ibi pẽſio iuſta ſiue fictum ſtatuatur quod quandoqz non ɔtingit. Nam vt plurimum tales venditiones cum locatione ſequẽti eidem vendẽti facta: ob paupertatem fieri ſolet. Quod aduertentes emptores: grauãt ɔductores iniuſta penſione.

¶ Quantum ad ſecundã partem dubij: dicendum ſm Inno. ꝙ ſi redditus predictorum ſaccorum frumenti ſit ɔſtitutus ante ɔtractum: ɔtractus erit licitus. Si vero ɔtractus ɔſtituatur de nouo: dicit idez Innocen. cunctis fidelibus eſſe conſulendum ꝙ a tali ɔtractu ſe abſtineant. et Jo. an. dicit ꝙ eſt illicitus: et vix videt quomodo talis cõtractus poſſit ſine fraude fieri. Iſte contractus multum practicatur in quibuſdam partibus lombardie: et vt frequentius fit ĩ fraudem vſurarum: quia nec ille intẽdit proprie emere: nec iſte liberaliter vendere: vnde et fit pactum de reſcindendo contractum. Puto ꝙ practica iſtius caſus: ſatis ſit vobis nota. vt refert tñ Inno. aliq̃ dicunt talẽ ɔtractum eſſe licitum. Et Hoſtien. expreſſe dicit caſum eſſe licitum et veraz venditionem dummodo non fiat in fraudem vſurarum.

**Utrū medicis liceat vti mor-
tuoꝝ oſſib⁹ ad ſanitatem.**

Viceſimoprimo queritur:
vtrum medicis liceat vti
mortuorum oſſibus ad ſanita
tem viuorum procurandā: pro
vt realis medicine diſciplina
requirit. ſ. ſemotis quibuſcum
qȝ ſuperſtitioſis obſeruantiis
Ad hoc frater pe. de arimino
ꝛ frater Anthoninus de flo-
rētia interrogati reſpōderūt
dicentes: ꝙ nunꝗ̄ potuerūt re
perire aliquem textum vl' do-
ctorem hoc prohibentē: vl' illi
citū affirmantē: ꝛ idō cōcludūt
ꝙ licitū ē medicis vti oſſibus
mortuoꝝ ad ſanitatē viuentiū
hoīm ꝑut natura ꝛ ſimplex
diſciplina medicine reqͥrit.

Notēt hic cōfeſſores: ꝙ be
at⁹ Tho. dicit in q̄ſtionib⁹ de
quolibȝ: quolibet. ix. q. vii. ad
ii. in. c. Qd̄ omnis queſtio in
qua de pctō mortali queritur
niſi expreſſe veritas hēat peri
culoſe determinatur: qꝛ error
quo nō credit eē pctm̄ morta-
le qđ eſt pctm̄ mortale: ꝯſcien
tiam non excuſat a toto lȝ for
te a tāto. Error vero quo cre-
dit eſſe mortale qđ non ē mor-
tale: ex ꝯſciēntia ligat ad pec-
catum mortale. Precipue aūt
periculoſum ē: vbi veritas am
bigua eſt. Hec Tho. vbi ſu-
pra. Sed illud primū [ſm ar-
chiepm̄ flo.] videt ſane intel-
ligendū: qñ. ſ. erraret ex craſ
ſa ignorantia. Secus ſi ex pro
babili: puta quia conſuluit pe
ritos in tali materia: a quibus
ſibi dr̄ illđ tale nō eē mortale.

Laus deo.

IOTECA VERSITARIA DE ANADA

¶Incipit tabula materiarū principalium que in hoc libro continent.

TRactatus de confeſſore qui hic primo ponit: diuidit in tres ptes. quarū prima eſt de ptāte ſeu auctoritate cōfeſſoris. Et habet. xv. c.

¶De ptāte ſeu auctoritate cōfeſſoris: ꝛ q̄s poſſit vł nō poſſit audire cōfeſſiōes. c. j. fol. ij

De ordinario cōfeſſore vniuſcuiuſqꝫ quo ad eccłiaſticas ꝑſonas. c. ij. iij.

De cardinalibus. iij

De patriarchis ꝛ alijs. iij.

Abbatiſſa quid poſſit in ſpūalibus. iiij

Cui debeāt laici ordinarie cōfiteri. c. tertiū. v.

Caſ⁹ octo i q̄b⁹ p̄t q̄s alteri cōfiteri q̄ꝫ proprio ſacerdoti ſine ei⁹ licentia. c. iiii. v.

Quis poſſit cōmittere ꝛ q̄s n̄ audiētiā cōfeſſionū. c. v. vii.

Qūo ꝛ qñ curat⁹ vł preſbyter parrochialis poſſit dare vł denegare licentiam alteri cōfitendi ſubdito ſi petat illam. cap. vi. viii.

De religioſis q̄ non poſſūt audire confeſſiones ſine licentia prelati ſui. c. vii. ix.

De ptāte audiēdi cōfeſſiones tributa frīb⁹ p̄dicatorib⁹ ꝛ minorib⁹ a iure ꝑ tex. cle. dudū. §. ij. de ſepul. q̄ūo fieri poſſit: ꝛ q̄ūo exponit: capłm octauum fol. ix.

De effectib⁹ q̄ ſequūt ex cōmiſſiōe audiētie cōfeſſiōis alteri facte. c. ix. x.

Differētia inter fratres pñtatos ſm formā cle. dudū: ꝛ differentia inter ſacerdotes curatos. c. x. xij

De caſib⁹ mł'tiplicib⁹ epīs reſeruatis: de q̄b⁹ agit in ſi. cle. dudū. de ſepul. c. xj. xiij.

De ſacerdote qui abſoluit aliquē a caſu a quo nō p̄t abſoluere. c. xii. xv.

An in generali cōfeſſiōe cōtineat ſpēalis. c. xiii. xv.

Quid poſſint pniarij curie romane. c. xiiii. xv

Quid fiēdū qñ cōfeſſor nō intelligit penitētē. ca. xv. xvj

¶Expliciunt capitula huius prime partis.

¶Incipit tabula h⁹ ſcd'e ꝑtis q̄ erit de ſcia ꝯfeſſoris: ꝛ hēt §. v. xvj

Quod duplex eſt clauis ordinis: ſcilicet ſcientie ꝛ potētie. §. j. xvj.

Quāta ſcia requirat in ꝯfeſſione. §. ij. xvj

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

An ꝯfeſſoꝛ teneatur ſcire: an pctā i ꝯfeſſiōe audita ſint moꝛtalia vł nc.§.iij. fol.xvij.
Qñ iterāda ē ꝯfeſſio i.vj.caſibꝰ.§.iiij. xviij.
An valeat ꝯfeſſio ab inꝯtrito facta: vt eam iterare nō opoꝛteat.§.v. xix.
De attritiō et ꝯtritiōe. xxj.
Sedecī ꝯditiōes q̄ req̄runt in omni bona confeſſione fienda xxij
Expliciūt.§. ſcđe ptis huiꝰ operis.
Incipit tabula tertie ptis huius operis: que erit de bonitate ꝯfeſſoꝛis. Et habet. §. decem. xxiij
Qualē opoꝛteat cōfeſſoꝛē eē i exercitio talꝫ officij.§.j. xxiij.
Quo dꝫ hēre confeſſoꝛ bonus fol. xxiij.
Qñ ſe hēre dēat cōfeſſoꝛ erga penitentē. xxiiij.
In interrogatiōibꝰ ſiēdis ſtria debēt obſuari. xxiiij.
De circūſtātijs pctōꝝ ⁊ ibi v̄ſus eaꝝ.§.iij. xxv.
Circūſtātie pctōꝝ cōfitēde ſūt i multiplici genere xxvj.
Circūſtātie q̄ trahūt pctm̄ ad aliud genꝰ ſūt cōfitēde. xxvj.
Pctm̄ cōmiſſū die feſto trahitur ad circūſtātiā aliā. xxvj.
Cogitatio cū deliberatiōe rōnis i actū pctī moꝛtałabſqꝫ opere: ē pctm̄ moꝛtale. xxvj.
Pctm̄ diuidit i tria. xxvij.
Regule quinqꝫ ad cognoſcē dū pctm̄ moꝛtale a veniali. fol. xxvij.
Que dēat ſeruare ⁊ ſcire confeſſoꝛ vtilia ⁊ neceſſaria in ipſo exercitio cōfeſſiōis.§. iiij. fol. xxviij.
Qño ſe hēre dēat cōfeſſoꝛ audiēdo mulieres. xxviij.
Qualꝫ ⁊ q̄ta dēat iniūgi ſatiſfactio ſeu pnia a cōfeſſoꝛe penitēti.§.v. xxix.
Qualꝫr ſe hēre dēat confeſſoꝛ pnias iniūgendo penitentibꝰ. fol.xxx.
Contraria pnia dꝫ imponi delicto xxx
Pro pctō occulto non dꝫ dari manifeſta penitentia. fol. xxx.
Memoꝛiale dicendum penitenti circa pniam faciendam. fol.xxx.
Quid fiēdū qñ penitēs nō cōfitetur aliqđ pctm̄ moꝛtale qđ confeſſoꝛ nouit eſſe in eo. fol. xxxj.
Sacerdos dꝫ ſoluere vł ligare tripłr: ⁊ de mō ⁊ foꝛma abſoluēdi.§.vj. xxxj.

forma verboꝝ abſoluēdi pe-
nitentem. fol.xxxij
De forma ꝛ vi v̄boꝝ q̄ req̄rū
tur in abſolutiōe xxxij
forma abſolutiōis ab oib⁹ cē
ſuris ꝛ penis tam a iure q̄ ab
hoīe latis. xxxij.
Quid fiendū qn̄ ꝯfeſſoꝛ abſol
uit penitentem de quo nō de
buit xxxiij
Quid de ꝯfeſſoꝛe q̄ nō intelli-
git penitētē. xxxiij
An penitēs teneat͛ iterare pe
nitētiā ei iniunctam in pecca-
to moꝛtali factam in toto vel
in parte: ꝛ an dicta penitentia
taliter facta ei valeat in foꝛo
militantis eccleſie. §. ſeptimo
fol. xxxiij.
Remedium tutius ſiue conſi
lium dandum penitenti qua-
liter perficere debeat peniten
tiam ſibi iniunctam: ꝛ que pe
nitentia debeat ſibi dari ſecu-
rioꝛ. xxxv.
De celatione confeſſionis. §.
viij. xxxv.
Penitētia ꝯfeſſoꝛis ꝯfeſſiōeꝫ
reuelātis. xxxvj.
Qui teneāt͛ ad ſigillū ꝯfeſſio-
nis. §. ix. xxxviij.
Ad q̄ ſe extēdat ſigillū ꝯfeſſio
nis. §. ſi. xxxviij.
Quid fiendū qn̄ confeſſoꝛ in-
diget conſilio ſuper aliquo ca-
ſu. fol. xxxix.
Expliciunt. §. tertie partis
ꝛ per ꝯn̄s tractatus iſte de cō
feſſoꝛe.
Incipiunt excommūicatio-
nes ſedi apoſtolice reſeruate:
tam a iure q̄ per proceſſum: ſi
ue per extrauagātes: breuiter
collecte per oꝛdinem: deinde ſe
quunt͛ excommunicatiōes re-
ſeruate ep̄is vniuſcuiuſqꝫ dio
ceſis. xxxix.
Excōicationes papales cōcer
nētes religioſos ꝛ religioſas:
fol. xlj.
Excōicatiōes ep̄is ex iure reſ̄
uate. xlj.
Incipit tabula ſup interro
gatoꝛio. Interrogatoꝛiū ē ſe-
cundus liber huius operis in
oꝛdine. ꝛ diſtinguit͛ in tres p̄-
tes principales: quaruꝫ pꝛima
eſt de interrogationibus fien
dis a confeſſoꝛe ſm̄ oꝛdinē de-
cem p̄ceptoꝝ decalogi: ꝛ habꝫ
capl̄a. xiiij. xlvj.
Pꝛimū p̄ceptū ꝯtinet tria
capl̄a. xlvj
De votis. c. j. xlvj
De voti trāſgreſſiōe. xlvij
De ſupſtitiōib⁹. c. ij. xlvij
De incantatiōib⁹ xlvij.
De adoꝛatiōe creaturaꝝ. xlvij

De diuinationib⁹. fol.xlvij
De arte notoria xlvij.
De ↄſtellationibus xlvij
De ſortibus xlvij.
De incātatiōib⁹. xlvij
De breuibus xlvij.
De obſeruatione temporum. fol.xlvij.
De ſomnijs xlvij.
De blaſphemia dei ⁊ ſctōꝝ mł tiplici.c.ij. xlviij.
¶ Scōm p̄ceptum h̄et duo capl'a. xlviij.
De periurio.c.j. xlviij
De adiuratiōe.c.ij. xlix.
¶ Tertiū preceptum habʒ.c. duo xlix.
De obſeruatione feſtorūʒ. c.j fol.xlix
De auditiōe miſſe ↄieb⁹ dn̄icis ⁊ feſtiuis. xlix.
De obſeruatione ieiuniorum. c.ij. l.
¶ Quartum preceptum cōtinet duo.c. de honore parētū. c.j. l.
De gubernatione familie.c.ij fol. l.
¶ Quintum preceptum habʒ vnicum capitulum: de homicidio triplici: ſcilicʒ corde: ore: et opere. lj.
¶ Sextum preceptum habʒ vnicum.c. lij.
De luxuria mentali; et eius
De luxuria actuali: ⁊ ei⁹ ſpēb⁹ fol. lij.
¶ Septimum preceptum hʒ c.viij. liij.
De vſurpatione rei aliene mł tiplici.c.j. liij
Circa vſuram. liij.
De ſoccidis aialiū. liij
De venditione ad terminum fol.liij.
De cambijs. liiij.
De mutuātib⁹ ſub ſpe. liiij
De accipientibus ad vſuram fol. liiij.
De faciētib⁹ ſtatuta in fauorē vſurarioꝝ. liiij.
De ēptiōe īpſtitoꝝ locorū et montiū.c.ij. liiij.
De fraudulētia q̄ multis modis cōmittit̃.c.iij. liiij
De falſificatiōe.c.iiij. lv.
De iniuſtitia q̄ fit in iudicio.c. v. lv.
De furto.c.vi. lv.
De ſacrilegio qđ cōmittit̃ circa res ſacras.c.vii. lv.
De rapina violēta.c.viii. lvi
¶ Octauū p̄ceptū hʒ.c. duo. fol.lviii.
De mendacio.c.i. lviii.
De detractiōe.c.ii. lviii.
¶ Nonum preceptum h̄et. c. vnicum lix.

ſpeciebus. Fol. lix
¶ Decimū preceptū hz. c. vni cum lix.
De deſiderio habendi res alienas lix
¶ Explicit tabula ſuper prima parte interrogatorij.
¶ Incipit tabula ſecunde partis interrogatorij: que eſt de ſeptem vitijs capitalibus.
¶ Auaricia hz. c. ix lix
De ſimonia. c. i lx.
De proditiōe. c. ij. lx
De acceptione perſonarū. ca. iij. lx.
De turpi lucro. c. iiij lxj
De ludo mltiplici. c. v lxi
De inq̄etudine. c. vj lxij.
De inhumanitate retinēdi tenaciter. c. vij lxij
De auaricia amādi res inordinate c. viij lxij
De prodigalitate ꝯtraria auaritie c. ix lxij
¶ Inuidia hz capitula q̄ttuor c. primū lxiij
De odio ꝛ filiab⁹ inuidie cap. ſcōm lxiij.
De ſuſurratione c. iij lxiii
De exultatiōe in aduerſis ca. q̄rtum lxiii
De triſtitia in ꝓſpis lxiii
¶ Ira hz c. ij lxiiij.
De filiab⁹ ire ſcilicet indignatione. c. ij lxiiij
De tumore mentis lxiiii
De clamore lxiiii
De contumelia lxiiii
De blaſphemia ꝛ maledictione creaturaꝝ lxiiij
De rixa lxiiii
De ſeditione lxiiii
De bello lxiiij
¶ Accidia: ꝛ habet capitula v fol. lxv
¶ De accidia ipā. c. i. lxv
De filiab⁹ accidie. c. ij lxv
De deſperatione lxv
De malitia lxv
De puſillanimitate lxv
De rancore lxv
De ocioſitate que procedit ex tedio lxv
De torpore ſeu pigritia bene operādi lxv
De euagatiōe mētis. lxv
De negligētia ſeu tepiditate caplm tertium lxvj
De negligentia confeſſionis. c. quartum lxvi
De negligentia circa cōionez caplm v. lxvj.
¶ De inaniglozia. ꝛ hz. iij. c.
¶ De inanigloria ipſa. cap. j. fol. lxvij
De immodeſtia ornatus. c. ij. fol. lxvij
De filiab⁹ ianiſglorie: ꝛ primo

De hypocriſi.c.iij. fo.lxviij
De iactantia. lxviij.
De ironia. lxviij
De contentione. lxviij.
De diſcordia. lxviij
De pertinacia. lxviij.
De ſingularitate nouitatum. fol. lxviij.
De inobedientia. lxviij
¶De gula. et hꝫ.c.iij. lxviij.
¶De gula ipſa.c.i. lxviij
De ebrietate.c.ij. lxix
De inſenſibilitate lxix
De filiabus gule: et primo de ebetudine.c.iij. lxix
De loquacitate. lxix
De ſcurrilitate. lxix
De inepta leticia. lxix
De choreis. lxix
D immunditia ſeu pollutione procurata. lxix
¶De luxuria. Et hꝫ capitula duo. lxx.
¶De luxuria et ptinentibꝰ ad ipſam.caplm.i. lxx.
De delectatiõe moroſa lxx.
De filiabꝰ luxurie.c.ij. lxx
De cecitate mentis. lxx
De precipitatione lxx
De incõſideratione lxx
De inconſtantia lxx
De amore ſui lxx
De odio dei lxx.
De amore vite pñtis. lxx
De horrore futuri ſcli.fo.lxx
De ſuperbia. Et hꝫ duo capitula. lxx.
De ſupbia ipſa.c.i. lxx
De filiabꝰ ſupbie. et primo de deriſiõe.c.ij. lxxi
De ambitione. lxxi
De preſumptione lxxi.
De temeraria iudicatione. fol.lxxi.
De curioſitate lxxi
De ingratitudine lxxi.
De ſcandalo lxxij
De adulatione lxxij.
De blaſphemia in ſpiritũ ſanctum lxxij.
De ſciſmate lxxij.
De infidelitate paganorum et hereticorum. lxxij.
¶Explicit tabula ſecũde partis interrogatorij.
¶Incipit tabula tertie ptis interrogatorij:q̃ ẽ de ſtatibꝰ diuerſarũ pſonaꝝ: et ptinet capitula.xvij. lxxiij.
De coniugatis capitulum primum. lxxiij.
De actu ꝯiugali: et pctis ꝯmiſſis in eo lxxv
¶Interrogationes fiẽde circa coniugatos. lxxvj.
¶De principibus rectoribus et baronibus.c.ii. lxxvj
De iudicibꝰ ſeu q̃buſcũqꝫ hñ-

tib⁹ auctoritatē.c.iij. fo.lxxix
De aduocatis: ꝓcuratorib⁹ et notarijs.c.iiij. lxxx.
De doctoribus ⁊ ſcholaribus cap̄.v. lxxxij.
De medicis ⁊ aromatarijs. c. vj. lxxxiij
De mercatorib⁹ cāpſoribus ⁊ ꝓſonetis.c.vij. lxxxiij
De artificibus ⁊ mechanicis. c.viij. lxxxv
De lanicibus lxxxv
De ſetariolo: lxxxv
De tabernario ⁊ hoſpite. fol. lxxxv
De macellario lxxxv
De piſtore lxxxv
De ſutore pannoꝝ. lxxxv.
De aurificibus. lxxxv
De cerdonibus. lxxxv
De fabris lxxxv
De locatorib⁹ equoꝝ. lxxxv
De hiſtriōib⁹ lxxxv
De citharizātib⁹. lxxxvj
De ſeruitoribus ⁊ laboratoribus. lxxxvj
De ruſticis ⁊ agricolis. capł̄ nonum lxxxvj
De pueris ⁊ puellis.cap̄.decimū. lxxxvj.
De clericis in communi.c.vndecimū. lxxxvj.
De bn̄ficiatis ⁊ canonicis. ca. duodecimū. lxxxix
De religioſis maſculis ⁊ feminis.c.xiij. fol.xcij
De voto pauptatis. xcij
De voto caſtitatis xciij.
De voto obedientie xciij
De officio diuino xciij
De exercitio xciiij.
De orone ⁊ ꝯfeſſiōe xcv
De amore parentū xcv
De p̄latis ī cōi.c.xiiij. xcvj
De ep̄is ⁊ p̄latis ſuperiorib⁹. c.xv. xcviij.
De iudicando in foro contētioſo cj.
De abſolutione ⁊ pnīe iniunctione.c.xvj. cij
De modo abſoluendi ab excōmunicatione maiori. cij.
De penitentia iniungenda penitenti. ciiij.
De infirmis ⁊ q̊d agēdū ſit erga eos.c.xvij. ciiij.
Forma abſolutiōis in articulo mortis. cvj
Forma abſolutiōis ab excōicatione minori cvj.
Forma abſolutiōis ⁊ minoris excōicatiōis ⁊ a pctīs cvj.
Forma ſacramenti baptiſmatis. cvj.
Forma conſecratiōis ſeu chriſmatis. cvj.
Forma abſoluendi a peccatis. fol. cvj

forma extreme vnctiōis. cvij
Forma cōſecrationis corporis chriſti cvij
forma conſecrationis ſangui nis chriſti cvij.
forma ordinū minorꝝ.ſ.forma oſtiarij. cvij
forma lectoratus cvij.
forma exorcizatus cvij
forma accolytatus cvij
forma ſubdiaconatus. cvij.
forma diaconatus cvij
forma pſ byterat⁹ cviij.
forma ſacri mrīmonij cviij
¶ Explicit tabula ſuper ter tia parte interrogatorii.
¶ Incipit tabula ſup tractat⁹ de reſtitutiōib⁹ cviij.
¶ Capitulum primū de reſti tutionibus in genere.
Pria man⁹ feneratoria. cviij
Manus raptoria cix
Manus furatoria cix
Manus bellatoria. cix
Man⁹ dānificatoria. cx
Manus participatoria cx
Manus ſacrilega cxj
Man⁹ iiuſte iudicatoria cxi.
Manus in iudicio iniuſte aſſi ſtoria cxi
Man⁹ fraudatoria cxij
Manus falſificatoria cxii
Manus proditoria cxij.
Manus ſimoniaca cxiij
Manus impeditoria cxiij
Manus luſoria cxiiij.
Manus locationis ꝛ pducti onis viciatoria. cxiiii.
Manus turpiter lucratoria. fol.cxiiij
Manus detractoria cxiiij.
Man⁹ pſone leſoria. cxv
Man⁹ aiaꝝ pdatoria cxv
¶ Capl'z.ij.de reſtitutiōibus in quo oñdit qd ꝛ qͣtū ſit re ſtituēdū cxv.
De dāno qd infert hōi quo ad aiam auferēdo ei v̾tutes iñu ſas ꝛ morales: qd ptigit fieri qͣttuor mōis cxvi
De.ij.dānificatiōe q̄ infertur hōi quo ad corp⁹ iferēdo ei le ſiōes corpales:qd ēt ptigit fi eri qͣttuor mōis cxvij.
De.iij.dānificatiōe q̄ ifert ho mini quo ad famā ꝛ honorem p vitupatiōes v̾bales:qd etiā fit qͣttuor mōis cxviij.
De qͣrta dānificatiōe q̄ infert hōi quo ad ſubſtāriā tpalē ,p ut pertinet ad reſtōem male ablatorum certoꝝ ꝛ incerto rum cxx
¶ Utrū oē lucrū qd quis facit ex re rapta:furata: vel per fe n⁹ acqſita: teneatur reſtituere fol.cxxj.
De manifeſto vſurario pſtan

te cautionem de reſtituendis
vſuris fol. cxxij
De dānificantib⁹ aliquē iniu-
ſte ꝛ i ſua libertate cxxij.
De emētib⁹ i ſuos ꝛ ancillas
q̄ erāt xp̄iani cxxij
De īpediētib⁹ aliquē ab officio
vl' bn̄ficio ꝯſecuto vl' ꝯſequen
do iniuſte cxxij
An clerici teneant̄ reſtituere
fruct⁹ voluptuoſe conſūptos.
fol. cxxij
¶ Caplm̄ tertium: vbi fienda
eſt reſtitutio cxxiij.
An fideiuſſoꝛ poſſit repetere
a debitoꝛe vſuras pro eo ſolu-
tas cxxiij
¶ Quartū caplm̄. ſ. per quos
debeat fieri reſtitutio incerto
rum cxxiiij.
Per quos fieri debet reſtitu
tio certoꝝ cxxvi
De dānis datis tempe guer-
re cxxvij.
De tutoꝛib⁹ ꝛ curatoꝛib⁹ alio-
rū negocioꝝ geſtoꝛib⁹. cxxvij
¶ Quintū caplm̄. ſ. cui fiēda
ē reſtitutio cxxviij
De illicite acq̄ſitis ſecūdo mo
do cxxix
De his q̄ accipiūt pecuniā ab
accuſatis vl' incarceratis vt in
tercedāt ꝓ eis cxxx
De pecunia data ꝓ adulterio
ꝯmiſſo vl' ꝯmittēdo. cxxx.
De acq̄ſitis ꝑ ludos. cxxx
¶ Sextū caplm̄. ſ. cui ſit fiē-
da reſtitutio cxxxij
Quiq3 mōi ſatiſfaciēdi cxxxvij
Utꝝ cū ep̄o poſſit fieri ꝯpoſi-
tio ſup īcertis cxxxviij.
¶ Septimū cap̄. de mō ꝛ oꝛ-
dine reſtituendi cxxxviij
De reſtōne certoꝝ cxxxix
Quō fieri dēat reſtō vxoꝛe cō
cipiēte ꝑ adulteriū cxliij.
¶ Octauū cap̄. ſ. qn̄ fieri dꝫ
reſtitutio cxlv
Utꝝ ep̄s elapſis. xxx. vl'. xl. ā-
nis poſſit agere ꝯ heredes. cl
Quid de eo cui datū ē aliqd ꝑ
erroꝛem clj.
¶ Explicit tabula materiarū
principaliū h⁹ ſūmule ꝯfeſſio-
nal' ſiue deſecerunt.
¶ Incipit tabula deciſionum
quarūdā q̄ſtionū reuerēdiſſi-
mi archiepi flo. cliij.
¶ Utꝝ ſcolaris ex ſuā dioce-
ſim ꝯſtitut⁹ tp̄e cōionis poſſit
ꝯfiteri: abſolui ꝛ cōicare in lo
cis vbi ſe īuenerit cliij
¶ Utꝝ mulier icurrat ſniām
excōicatiōis ꝑcutiēs clericum
ipam impetentem cliij.
¶ Utꝝ religioſi poſſint in ex-
trema neceſſitate ſeclares cōi
care: ꝛ inungere cliiij

An dẽat dici offiñ btẽ virginis in die animarũ ⁊ in vigilia natiuitatis dñi. cliiij.
Utrum aliqui excuſentur a ieiunio eccleſie. cliiij.
Utrum ille qui dicit ſe nõ poſſe ieiunare quia nõ ẽ aſſuetus poſſit abſolui. cliiij.
Utrum ornatus virorum et mulierum ſit mortale peccatum. cliiij
Utrũ pceptũ eccl'ie de cõione intelligatur ꝙ omnino fiat in die paſche. cliiij
Utrum ſacerdos nõ celebrãs in die paſche peccet mortaliter fol.clv.
Utrum clericus non attẽdẽs mente ad officium peccet mortaliter. clv.
Utrum iurare per corpus et ſanguinem chriſti ⁊ hmõi ſit pctm̃ mortale. clv.
Utrum bñficiati teneant diuidere fruct⁹ bñficij: ⁊ q̃bus et qñ. clv
Utrum clericus ⁊ religioſus comedẽs in quadrageſima anteꝗ̃ dicat veſperas vel nonã in ieiunijs eccleſie peccet mortaliter. clvj.
Utrum ſecularis vel monialis vel accolitus dicens eplam ĩ miſſa peccet mortaliter ⁊ ſit irregularis: fol.clvj
Utrũ dicere mendaciũ in p̃dicatiõe ſit mortale clvj
Utrum peccet mortaliter q̃ dicit mendacium in confeſſiõe. fol.clvij.
Utrũ cũ q̃s ,pp̃ter negligentiam non facit p̃ceptũ ad q̃õ tenet illa negligentia ſit ſpẽale pctm̃ mortale. clvij.
Utrum ars recamantium et frappantium veſtes poſſit ſine peccato mortali exerceri. fol.clvij.
Utrũ ſtipẽdiarij qui ſequuntur capitaneos contra terras eccleſie ſint excommunicati. fo.clvij.
Utrum cambia ſint licita. fol.clvij.
Utrũ cũ ſimoniaco in beneficio poſſit diſpẽſari abſq; renũciatione beneficij clviij
Utrũ religioſus deponẽs habitum vt ludat ⁊ hmõi ſit excõicatus. clviij.
Utrũ vti lineis ad carnem ſit mortale religioſis. clviij.
Utrũ peccet mortal'r qui nõ refert enormia vitia viſitatori nõ precipienti ſed q̃rẽti ſimpliciter. clviij.
Utrũ eligens ineptum ad prelaturã ⁊ qui q̃rit abſolutiõe;

alicuius prelati: quez reputat ꝯpetēter idoneū: ſed mot⁹ pri cipaliter ꝯtra eū ex indignati one ꝛ querens abſolutionē ali cui⁹ prelati: q: videtur nimis auſterus: peccet mortaliter. fol. clviij.

Utrū accipere certū numerū miſſarum ſit peccatū: ꝛ ſi v-na miſſa poſſit dici pro pluri-ribus. clix

Utrum diebus dominicis di-cere vel audire miſſam q̄ non eſt illius dici ſit peccatum. fol. clx.

Utrum habens votum de ar tiori religione ꝛ ſine diſpenſa tione poſſit ingredi laxiorē ſi-ne peccato. clx.

Utrum magiſter ordinis poſ ſit diſpenſare cum monialibus noſtri ordinis in pena quā in-currunt intrando monaſteri-um ſimoniace. clx.

Utrum cum quis vult lega-re aliquid alteri ſi alius impe-diat ne fiat: teneatur ad reſti-tutionem. clx.

Utrū exiſtens in ſacris nō ha bēs aliqđ bñficiū teneat dice-re officium. clx.

Utrū non dicens officiū btē virginis peccet mortaliter. clxi.

Utrū nō dicēs totū officium mortuoꝝ cū dici debet: peccet mortaliter. clxj.

Utrū clericus profeſſus non ordinatus: teneatur dicere of ficium. clxj

Utrū monialis profeſſa tenea tur dicere officium. clxj.

Utruz nouicij teneant dicere offīm. clxi

Utrum ꝯuerſus ꝓfeſſus te-neat ad offīm. clxj

Utruz ad tres lectiones mor-tuoꝝ teneat quis ex precepto clxj.

Utꝝ liceat hēre plā bñficia cū diſpēſatiōe. clxj.

Utꝝ reſtitui dēat pecunia da-ta ſimoniace clxj.

Utꝝ dicere miſſā añ primā ſit petīm. clxij

Utꝝ homicidiū ſit caſus pape reſeruatus. clxii.

Utꝝ ſimoniaci ſint excōicati. clxii.

Utꝝ ille a quo cōmunitas vel dominus accepit vel detinet iniuſte: vel damnificauit poſ-ſit de bonis predictorum acci-pere. clxii.

Utrum liceat habere colūba ria clxiii.

Utrū datiarii poſſint emere quedam datia. clxiii.

¶Quid de vēditiōe rerū ſeu veſtiū alteriꝰ ſicut faciunt qui vulgariter dicuntur ſtrazaroli. clxiij.
Utꝝ famuli ſtipēdiariorū teneant. ⁊c. clxiiij.
¶Utꝝ bona facta in mortali reuiuiſcant clxiiij.
¶Utꝝ ante. xxi. annū teneat̃ q̇s ad ieiuniū. clxiiii.
¶Utꝝ ſit mortale in feſtis legere ⁊ ſtudere i legibꝰ clxiiii
¶Utꝝ dñs alicꝰ ciuitatis poſſit mutare mēſuras clxiiii.
¶Utꝝ pignora pdita apō vſurarios poſſint emi clxiiii.
¶Utꝝ q̇s poſſit ſoluere debitū alteriꝰ accipiēs furtim ō bonis eiꝰ clxv.
¶Utꝝ mercator poſſit lucrari de re ēpta quā in nullo meliorauit clxv.
De bonis certis reſtituendis fol. clxv
¶Utꝝ de licentia pape poſſit q̇s audire diuina ⁊ accipere ſacramēta a ſciſmaticis clxv
¶Utꝝ tempore ſciſmatis poſſit quis eſſe neutralis. fol. clxv
¶Et q̄d de bñficiatis in obedientia pſeudo pape clxv.
¶Utꝝ poſſim facere fructus meos ō poſſeſſiōe impignorata ſub ſpē vēditiōis. fol. clxvi.
¶Utꝝ teneat̃ q̇s recedere ab illa pſōna cui cohabitando vix poteſt vitare mortale. fol. clxvi.
¶Utꝝ bñficiatus teneat̃ dicere officium quando alius ſeruit pro eo in bñficio. clxvi
¶Utꝝ gener poſſit accipere a ſocero tantum pro centum qñ nō dat ſibi dotem nec pignus clxvi
¶Utrum donatio non libere facta valeat. clxvij.
¶Caſus de poſſeſſione iuſto precio empta. clxvii
¶Utꝝ medicis liceat vti oſſibus mortuoꝝ pro ſanitate procuranda. clxvii.

¶finis.

¶Explicit vtiliſſima ꝯfeſſionalis ſummula: cū tractatu de reſtitutiōibꝰ: necnō q̄buſdam q̄ſtiōibꝰ in foro ꝯſciētie: Reuerēdiſſimi beati Anthonini Archiēpi florētini ordinis p̄dicatoꝝ: ⁊ ibi verſus decē preceptoꝝ ac ſeptē pcōꝝ mortaliū. Impſſa Toleti. Anno dñi milleſimoquingenteſimoq̄rto: die. vii. octobris.

...IOTECA
...IVERSITA...
DE
...RANAD...

¶Verſus decem preceptorum.

¶Primū ꝓceptū.

¶Qui colit extra deum: vel ſanctos: quodqꝫ creatum:
Articulos fidei negans: ſi ſpemqꝫ relinquit
Voti tranſgreſſor: vel qui mortalia vouit:
Et tardans nimium: ſpernens implere promiſſum
Sine malo vouens: ac per ſe vota refrangens:
Incantans: faciens fieri breuia ⁊ malefactor:
Inuenit atqꝫ docens: addiſcens: medius extans:
Aut orans obſeruat ſomnia: ſortibus vtens.
Blaſphemanſqꝫ deum: qui murmurat: vel maledicit
Vel non poſſe refert: ſed deſpicit: accipit ipſe:
Libans vt faciat mala: prauus preterit iſte
Unum cole deum: ſi ſic mortaliter egit.

¶Secundum preceptum.

¶Qui cantans: fabulans: truffans vel turpia dicens
Deſpiciendo deum nominat ſanctos ſacra ſpernens.
Iudicio iurans mendax: inductor ad illud:
Periurans: dubium iurans: mortalia iurans
Iurans cumqꝫ tamen nolit ſeruare promiſſum
Per crucem: atqꝫ fidem: ſanctos: animamqꝫ: deumqꝫ
Adiurans: dicens mendaciter: atqꝫ iocoſe
Et per membra dei: ſanctorum euangeliorum:
Inducens falſum iurantem quiſqꝫ ſcienter
Aduertens frangit: Ne iures vana per ipſum.

¶Tertium preceptum.

¶Qui non confeſſus dimittens ⁊ ſacramentum:
In feſtis miſſam ſine culpa: inductor ad illud.
Qui manuale facit: vendens: emens non edenda;
Ieiunium frangit: qui tertia comedit hora.
Impletum in feſto petm̄: grauius extat.
Aſſumens criſma: ſacramentum: vel mulierem
Si peccator erat mortali fune ligatus
Eccleſie vetito qui ꝯtradicit tempore ſacro

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Corizans: ludens veneri mortaliter egit
Sabbata ſanctifices: violat reus atqȝ ſuperbus.

¶ Quartum preceptum.

¶ Qui precepta dei: contēnit iuſſaqȝ legis.
Vel qui noluerit parere parentibus atqȝ
Alere ſi poſſit miſeros: inopes ꝛ egenos.
Irridenſqȝ patrem vel matrem vel maledicens
Verberat: opprobrians: blaſphemans: aſpere turbans
Moritur aſpernens: habeas in honore parentes.

¶ Quintum preceptum.

¶ Occiſor verbo: facto: vel corde: ſuaſor
Incitat ꝛ cauſans: cupienſqȝ: procurat aborſum.
Verberat ꝛ mandans faciens vel torneamenta
Si iudex ceperit ex ſacro limite prauum:
Sacrilegus factus ac ledens: vel mutilator:
Non ſis occiſor frangens: mortaliter egit.

¶ Sextum preceptum.

¶ Quiſquis non nuptus miſcebit: ac polluet
Per ſe: mollis erit: ſi nuptus fiet adulter.
Atqȝ ſolutus fornicator erit: ſodomita.
Inceſtumqȝ parens: ꝛ cum virgine ſtuprum:
Cum moniali: ſcelus magnum ꝛ ſacrilegus extat.
Exigit in ſacro: qui ſemine polluit illud.
Ut rapiens raptor: cum brutis beſtia fiet.
Qui clam contraxit: vel ſponſam preuenit actu:
Spondens contrahere mendax: vt miſceat illi
Et qui contraxit maiori fune ligatus.
Quinqȝ modis peccat vxore maritus abutens:
Actibus illicitis ſequit cum ſemen: ꝛ extra
Vas operans: prolem deuitans: ſemen emittens
Exercens aliam cupit: arcens firmo petentem:
Inuitans: tangens: inductor: medius extans:
Lubrica verba refert: iactans ſe: mechus habet.

¶ Septimum preceptum.
Si quis furatur: raptor: vel participator
Juſſio: conſilium: conſenſus: palpo: recurſus:
Participans: mutus: non obſtans: non manifeſtans:
Reddere cuncta debet: qui ni ſint officiales
Atqꝫ non in cauſa primus pro parte tenetur.
Fortune luſor: cupiens ſpoliare ſodalem
Ac fraudans ludum: retinens inductor ad illum
Hic dare perdenti cenſebit: ſi non: egenti.
Juſta etiam fraudans pedagia: ſiue gabellas.
Ludens monetas: menſuras: fur malus extat.
¶ Octauum preceptum.
Qui mendax fuerit in damnum proximitatis:
Vel mala qui dicit bona: narrans vel bona praua.
Accuſans falſo: iurans: eſt teſtis iniquus.
Detractor odio: mendaxqꝫ relator occulti
Vel diffamator: diuulgans ꝛ manifeſtans:
Cedula ſi fiat detractrix: cantio ledens:
Secretum: ratumqꝫ ſigillo: littera clauſa
Proditor: ꝛ laudans: inducens ad mala ſupra.
Jlla reportari gaudens: eſt teſtis iniquus.
¶ Nonum preceptum.
¶ Qui cupit alterius ſponſam: noſcatur adulter
Affines etiam deſiderat ꝛ moniales
Inceſtum ſcelus ſimul: ꝛ cum virgine ſtuprum
Et cupiens: marem ſodomitaqꝫ beſtia bruta
Et quotiens cupit: aut etiam ſi ſit filocaptus
Qui delectatur cogitando lubrica: vel qui
Se ſomno polluit cauſans: vel poſtea gaudens.
Ut placeat multis ornatur: ſic gloriatur.
Abſqꝫ viro proprio: cui facit vt ſic ametur.
Vel ſi ruinam perpendat: vel prouocando
Alterius ſponſam cupiens: moritur lubricando.

¶ Decimum preceptum.

¶ Qui cupit alterius rem in dampnum proximitatis:
Si per vim raptor: per occultum fur malus extat.
Si per auaritiam cupiat: dicetur auarus.
In rapiendo male vel fallere quemq₃ paratus.
Hic cupiens contra: mandata cetera: frangit
Decimum mandatum: Nec rem cupies alienam:

¶ Expliciũt ꝟſus decẽ ꝑceptoꝝ.

¶ Incipiũt verſus ſeptem pctõꝝ mortaliũ.

¶ Superbia.

¶ Ambit ſuperbus: ridet: preſumptio: iudet.
Furius: ingratus: blanditur: ſcandala reddit.
Blaſphemat: dubius: non fidus: ſciſma prophanus.
Inanis iactat: contemptio: non obedire.
Hypocriſis: diſcors: durus: ſe diligit: audax.

¶ Inuidia.

¶ Inuidus affligitur bonis: letatur inique.
Detrahit: exaltat: ſuſurrat: murmurat: odit.

¶ Ira.

¶ Iratus tumet: clamat: conuicia: rixat.
Blaſphemat: prelium parat: indignatio ſurgit.

¶ Accidia.

¶ Triſtis maliciam parit: blaſphemat ⁊ odit.
Deſperat: torpet: piget: ⁊ puſillanimis extat.
Undiq₃ vagatur: pertractans molia mente.

¶ Auaricia.

¶ Auarus fallit: perquirit turpia lucra.
Uſuras torquet: proditio vel ſimonia.
Periurus: ſequitur furtum: nec mente quieſcit.

¶ Gula.

¶ Gula nimis laute: prepropere: vel ſtudioſe.
Leta nimis: ⁊ inepte loquat: ſcurrilia fouet.
Ebrietas: ebes mentis: pollutio feda.

¶ Luxuria.

¶ Luxuriam ſequitur for:ſtuprum:raptor:adulter.
Inceſtus:ſacrum mollit:ſodo:contra iumenta.
Eſt cecus:eſt audax nimium:inconſtans ⁊ amator.
Incautus:preceps:contemnit iuſſa diuina.
Atqꝫ ſimul ventura bona:preſentia prefert.
His qui ſeruierint perpetua damna ſubibunt.
Et qui ſuppeditant celeſtia regna triumphant.

DEO GRATIAS.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Confeſsionalis

Antonini -

- Confesionalis Summ

Nº Caja 8
C-36